

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

AGENCIJE ZA BANKARSTVO FBIH

za 2016. godinu

Broj: 08-60/17

Sarajevo, avgust 2017. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD.....	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE.....	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	BILANS USPJEHA.....	11
6.1.1	Prihodi.....	11
6.1.1.1	Prihodi od vlastite aktivnosti	12
6.1.2	Rashodi.....	13
6.1.2.1	Materijal i energija	13
6.1.2.2	Usluge	14
6.1.2.3	Plate i ostala primanja zaposlenih	18
6.1.2.4	Amortizacija	24
6.1.2.5	Finansijski rashodi	24
6.1.2.6	Humanitarni rashodi	24
6.1.2.7	Ostali rashodi	25
6.1.3	Finansijski rezultat	27
6.2	BILANS STANJA.....	27
6.2.1	Stalna sredstva	27
6.2.2	Tekuća sredstva.....	30
6.2.3	Trajni izvori	32
6.2.4	Dugoročne obaveze.....	33
6.2.5	Kratkoročne obaveze.....	33
6.2.6	Popis sredstava i obaveza	34
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	34
7.	JAVNE NABAVKE	34
8.	KOMENTAR	35
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	36
	Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine.....	37
	Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine	38
	Izvještaj o novčanim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine (Indirektna metoda).....	39
	Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine	40

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Agencije za bankarstvo FBiH za 2016. godinu**, koji obuhvataju: Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Izvještaj o novčanim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Agencije za bankarstvo FBiH** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS). Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Agencije za bankarstvo FBiH** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe, ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Agencije za bankarstvo FBiH**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i kapitala na dan 31.12.2016. godine, rezultat poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Prema „Pravilniku o računovodstvu“ i „Računovodstvenim politikama i procjenama“, Agencija vodi knjigovodstvene evidencije i sačinjava finansijske izvještaje prema Kontnom

planu za neprofitne organizacije. Imajući u vidu da Agencija obavlja djelatnost od javnog interesa mišljenja smo da bi Agenciji odgovaralo vođenje knjigovodstva prema Kontnom planu za budžetske korisnike (tačka 5. Izvještaja).

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Agencije za bankarstvo FBiH za 2016. godine**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Agencije za bankarstvo FBiH**, je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Agencije za bankarstvo FBiH za 2016. godinu** prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom

- 1) Obračun i isplata naknada za rad članovima Upravnog odbora Agencije u 2016. godini je vršena na osnovu Odluke koju je samostalno donio Upravni odbor. Navedena Odluka nije usklađena sa članom 7. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, što je imalo za posljedicu da su troškovi Agencije na ime redovnih mjesecnih naknada članova Upravnog odbora veći za iznos od najmanje 47.109 KM (tačka 6.1.2.7. Izvještaja);
- 2) Upravni odbor je u 2016. godini donio dvije odluke kojima se reguliše rad banaka, kao i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, na osnovu kojeg je direktor Agencije donio Izmjene i dopune Pravilnika o sistematizaciji poslova Agencije i izvršio raspoređivanje zaposlenika u novoformirani odjel. Imajući u vidu da su glasala samo 3, umjesto propisana 4 člana Upravnog odbora, donošenje navedenih akata nije u skladu sa odredbama člana 28. Poslovnika o radu Upravnog odbora i člana 18. Statuta Agencije (tačka 4. Izvještaja);
- 3) Nabavka usluga održavanja čistoće (132.793 KM), nabavka goriva (23.227 KM), kao i tonera i usluga održavanja štampača (12.319 KM) u 2016. godini je vršena bez provođenja procedure za odabir najpovoljnijeg dobavljača, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja);

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

- 4) Obračun i isplata naknada za rad u komisijama i projektnom timu je vršena za poslove iz nadležnosti Agencije koji su vezani za radni ciklus i obavljanje u toku radnog vremena (tačka 6.1.2.3. Izvještaja);

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Agencije za bankarstvo FBiH za 2016. godinu** u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Imajući u vidu da je u parlamentarnoj proceduri Izmjena i dopuna Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH, neophodno je da Federalno ministarstvo finansija u saradnji sa Vladom FBiH, poduzme sve aktivnosti kako bi se odredbama Izmjena i dopuna Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH osigurala veća transparentnost u radu i finansijskom poslovanju ove institucije kojoj su povjerena značajna javna ovlaštenja. Nedostatak transparentnosti i nedostatak nadzora nad finansijskim poslovanjem Agencije od strane Vlade FBiH i Parlamenta FBiH je jednim dijelom imao za posljedicu konstatovane nepravilnosti u radu Agencije u ovom revizorskom izvještaju (tačke 1, 4, 5. i 6. Izvještaja);
- Obzirom da su plate uposlenika Agencije neprimjereno visoke u odnosu na druge organe i institucije FBiH (prosječna neto plata 3.170 KM), ukazujemo na potrebu preispitivanja odredbi Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih od strane Upravnog odbora Agencije. Također i naknade zaposlenima su utvrđene u značajno većim iznosima u odnosu na porezno dopustive rashode utvrđene Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, zbog čega su rashodi veći za iznos od najmanje 123.408 KM (tačka 6.1.2.3. Izvještaja);
- Internim aktima Agencije je predviđeno da direktor, bez saglasnosti Upravnog odbora, utvrđuje broj zaposlenika za obavljanje poslova unutar Agencije i da isti odlučuje da li se raspisuje javni oglas ili se prijem novih zaposlenika vrši bez raspisivanja javnog oglasa što predstavlja nedostatak sistema internih kontrola i ukazuje na potrebu uređenja ove oblasti (tačka 4. Izvještaja).

Sarajevo, 31.08.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o Agenciji za bankarstvo FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o bankama;
- Statut Agencije za bankarstvo;
- Odluka Upravnog odbora o davanju saglasnosti na finansijski plan.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Agencija za bankarstvo FBiH (u daljem tekstu: Agencija) osnovana je krajem 1996. godine u skladu sa Zakonom o Agenciji za bankarstvo FBiH (u daljem tekstu: Zakon o Agenciji), kao nezavisna i samostalna neprofitna institucija FBiH, radi unapređenja, sigurnosti, kvaliteta i zakonskog poslovanja tržišno orijentisanog stabilnog bankarskog, mikrokreditnog i lizing sistema u Federaciji.

Agencija vrši poslove iz nadležnosti koji se odnose na: izdavanje dozvola za osnivanje i rad banaka, mikrokreditnih organizacija i leasing društava; izdavanje dozvola za promjene organizacijskog ustroja banaka, mikrokreditnih organizacija i leasing društava; izdavanje saglasnosti za imenovanje rukovodnog osoblja banaka; izdavanje dozvola za obavljanje unutarnjeg platnog prometa; prikupljanje, obrada i evidencija podataka koje banke dostavljaju Agenciji u skladu sa propisima; nadzor poslovanja banaka, mikrokreditnih organizacija i leasing društava, te poduzimanje mjera, u skladu sa Zakonom o Agenciji, Zakonom o bankama, Zakonom o mikrokreditnim organizacijama, Zakonom o leasingu i podzakonskim aktima; pokretanje, upravljanje i nadzor postupaka privremene uprave, likvidacije i stečaja, odnosno saniranja banaka; ukidanje dozvola za rad bankama, mikrokreditnim organizacijama i leasing društвima u skladu sa Zakonom o bankama, Zakonom o mikrokreditnim organizacijama i Zakonom o leasingu; donošenje podzakonskih akata kojima se regulira rad banaka, mikrokreditnih organizacija i leasing društava; ocjenjivanje ispunjavanja uvjeta i davanje odobrenja bankama za emitiranje novih dionica; pomaže antiterorističke mjere koje se odnose na banke, mikrokreditne organizacije i leasing društva na zahtjev ovlaštenog organa, na osnovu odgovarajućeg zakona ili u skladu sa specijalnim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija itd.; poduzima sve potrebne radnje, što može uključiti blokiranje računa klijenta u bilo kojoj banci na području cijele Federacije BiH u cilju sprječavanja finansiranja aktivnosti kojima se opstruira ili prijeti da opstruira proces provedbe mira koji se odvija pod pokroviteljstvom Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

Organzi upravljanja i rukovođenja u Agenciji su: Upravni odbor, direktor i zamjenik direktora.

Organiziranje rada Agencije, njena unutrašnja organizacija, način rada, broj izvršilaca uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije i Pravilnikom o sistematizaciji radnih mesta. Upravni odbor je 2014. godine donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije, kao i Izmjene i dopune istog 2016. godine, na koji prema važećim zakonskim propisima nije predviđeno davanje saglasnosti nijednog organa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije, donesenim od strane Upravnog odbora, uređena je unutrašnja organizacija, naziv i struktura, djelokrug poslova i raspored nadležnosti organizacionih jedinica. Pravilnik o sistematizaciji poslova Agencije, donesen je od strane direktora 2009. godine, nakon čega su 8 puta vršene izmjene i dopune istog, a posljednji put 2016. godine. Istim su sistematizovana radna mjesta za 149 izvršilaca, a na dan 31.12.2016. godine je bilo 109 zaposlenih. Planom za 2016. godinu sredstva su planirana na bazi prosječnog broja od 115 zaposlenika u toku 2015. godine.

Upravni odbor vrši opći nadzor poslovanja Agencije i poduzima mjere za učinkovito i racionalno vršenje poslova iz djelokruga Agencije. U vršenju općeg nadzora, Upravni odbor: donosi Statut i druge opće akte u skladu sa Statutom Agencije, usvaja finansijski plan i finansijske izvještaje Agencije, kao i izvještaje koje Agencija u skladu sa članom 27. Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH, putem Vlade FBiH, dostavlja Parlamentu FBiH (Izvještaj o poslovanju). Odbor se sastoji od 5 članova koje imenuje Parlament FBiH, na prijedlog Vlade FBiH, na period od 5 godina.

Parlament FBiH je 14.02.2008. godine imenovao Upravni odbor u sljedećem sastavu: Haris Ihtijarević, Ljerka Marić, Jelka Miličević, Emir Silajdžić i Rajka Topić. Upravni odbor je 04.02.2014. godine donio Zaključak kojim je za dotadašnjeg predsjednika Upravnog odbora Harisa Ihtijarevića konstatovao da zbog zakonskih smetnji nije mogao biti član Upravnog odbora i obavljati navedenu dužnost. Odlukama Upravnog odbora od 21.02.2014. godine, za novu predsjednicu Upravnog odbora

Agencije izabrana je Rajka Topčić i za zamjenicu predsjednice Ljerka Marić. Pored toga, zbog preuzetih obaveza na dužnosti ministricе finansija, Jelka Miličević je 07.05.2015. godine podnijela ostavku na članstvo u Upravnom odboru Agencije. Kako Parlament FBiH nije donio odluke o razrješenju dvoje naprijed navedenih članova, kao ni o imenovanju novih članova Upravnog odbora, Upravni odbor je u 2016. godini funkcionisao sa 3 preostala člana. Obzirom da je Zakonom o Agenciji utvrđeno da se Upravni odbor imenuju na period od 5 godina, konstatujemo da je mandat Upravnog odbora Agencije istekao 14.02.2013. godine i da je troje od pet članova Upravnog odbora svoju funkciju nastavilo obavljati i u revidiranoj 2016. godini, u skladu sa članom 12. Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH, kojim je utvrđeno da isti obavljaju svoje dužnosti do novog imenovanja.

Parlament FBiH je 02.02.2017. godine imenovao novi Upravni odbor u sljedećem sastavu: Ljerka Marić, Meliha Bašić, Samir Bakić, Želimira Raspuđić i Veliđ Efendić.

Agencijom je u 2016. godini rukovodio direktor Zlatko Barš, koji je Odlukom Parlamenta FBiH imenovan 14.02.2008. godine, a isti je navedenu funkciju obavljao i ranije, tj. od osnivanja Agencije 1996. godine. Direktor ima zamjenika direktora na koju poziciju je Odlukom Parlamenta FBiH 27.11.2008. godine imenovan Nedžad Tuce. Iako je Zakonom o Agenciji za bankarstvo FBiH utvrđeno da se direktor i zamjenik direktora Agencije imenuju na period od 5 godine, isti su svoju funkciju obavljali i u revidiranoj 2016. godini, u skladu sa članom 12. Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH, iako im je mandat istekao 2013. godine.

Novi direktor Agencije je Jasmin Mahmuzić kojeg je Parlament FBiH imenovao 09.02.2017. godine, a nova zamjenica direktora Dubravka Bošnjak je imenovana 20.02.2017. godine.

Sjedište Agencije je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne 47b.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Agencije za 2016. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima, u periodu od novembra 2016. godine do juna 2017. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) prvi put vrši reviziju finansijskih izvještaja Agencije, i to za 2016. godinu.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje

prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Agencija je usvojila značajan broj internih akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola. U skladu sa odredbama člana 9. i 20. Zakona o Agenciji, Upravni odbor je 2003. godine donio Statut Agencije, a istim se naročito uređuje: organizacija i način poslovanja Agencije, način rada Odbora, ovlaštenja za zastupanje i potpisivanje Agencije, prava, obaveze i odgovornosti lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima i druga organizacijska pitanja u vezi sa poslovanjem Agencije. Statut se donosi uz saglasnost Parlamenta FBiH².

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije, kojeg prema Statutu donosi Upravni odbor, uređena je unutrašnja organizacija, naziv i struktura, djelokrug poslova i raspored nadležnosti organizacionih jedinica. Istim je utvrđeno da se Pravilnikom o sistematizaciji poslova, kojeg donosi direktor Agencije, propisuje detaljan opis poslova organizacionih jedinica i sistematizacija radnih mjeseta unutar organizacionih jedinica, odgovornost i ovlaštenja zaposlenika, vrsta i stepen stručne spreme, broj zaposlenika za obavljanje poslova unutar Agencije. U sastavu Agencije su uspostavljene sljedeće organizacione jedinice: 1) Direkcija, 2) Sektor za nadzor poslovanja banaka, 3) Sektor za nadzor banaka u posebnom statusu, 4) Sektor za nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija, 5) Sektor za nadzor poslovanja lizing društava, 6) Sektor za pravnu podršku i licenciranje, 7) Sektor za kontrolu sprečavanja pranja novca i finansiranje terorizma, 8) Samostalni odjel za razvoj, 9) Samostalni odjel za nadzor deviznog poslovanja, 10) Samostalni odjel ombudsmena za bankarski sistem, 11) Podružnica Mostar i 12) Sektor zajedničkih funkcija. Unutar Direkcije i sektora organizovani su uredi i odjeli. Pravilnikom o sistematizaciji poslova, kojeg je donio direktor, propisan je detaljan opis poslova organizacionih jedinica i sistematizacija radnih mjeseta unutar organizacionih jedinica, odgovornost i ovlaštenja zaposlenika, vrsta i stepen stručne spreme, kao i broj zaposlenika za obavljanje poslova unutar Agencije.

Upravni odbor je u junu 2016. godine donio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, na osnovu kojeg je i direktor u septembru 2016. godine donio Izmjene i dopune Pravilnika o sistematizaciji poslova Agencije, kojim se u suštini reguliše osnivanje novog odjela – Odjela za kontrolu informacionih sistema i preuređuju poslovi u Podružnici Mostar. Direktor također uvodi 7 novih radnih mjeseta, odnosno povećava broj sistematizovanih radnih mjeseta sa 142 na 149.

Povezano sa naprijed navedenim, ističemo da je Poslovnikom o radu Upravnog odbora³ utvrđeno da je, za donošenje odluka o nadležnostima iz člana 18. Statuta (donošenje Statuta, Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i akata koji reguliraju rad banaka), potrebno da glasaju 4 člana Upravnog odbora. Zbog navedenog, kao i činjenice da je u 2016. godini Upravni odbor Agencije funkcionisao samo sa 3 člana, **konstatujemo da Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i Izmjene i dopune Pravilnika o sistematizaciji poslova Agencije iz 2016. godine⁴ nisu doneseni u skladu sa odredbama člana 28. Poslovnika o radu Upravnog odbora i člana 18. Statuta Agencije, a isto je imalo za posljedicu raspoređivanje 3 postojećih zaposlenika u novoformirani Odjel za kontrolu informacionih sistema i 1 zaposlenika u Podružnicu Mostar. Pored Izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, Upravni odbor u sazivu od 3 člana donio je i dvije izmjene i dopune postojećih odluka koje reguliraju rad banaka, što također nije u skladu sa naprijed navedenim odredbama Statuta i Poslovnika o radu Upravnog odbora Agencije⁵.**

Direktor je, u skladu sa odredbama člana 107. Zakona o radu, 2009. godine donio Pravilnik o radu (izmjene i dopune 2011. i 2016. godine) kojim je, između ostalog, uređeno zasnivanje radnog odnosa. Radni odnos u Agenciji se zasniva zaključivanjem ugovora o radu između zaposlenika i direktora Agencije, na neodređeno vrijeme. Slobodna i upražnjena radna mjesta, direktor može popuniti

² Statut Agencije je objavljen u „Službenim novinama FBiH“, broj 42/04;

³ Poslovnik o radu Upravnog odbora – prečišćeni tekst decembar 2013. godine;

⁴ Zbog značajnosti navodimo da je i u januaru 2017. godine ponovo izvršena Izmjena i dopuna Pravilnika o sistematizaciji poslova Agencije kojom je broj sistematizovanih radnih mjeseta povećan za 4, iako nisu bili ispunjeni potrebitni zakonski preduslovi.

⁵ Odluka o izmjenama i dopunama o formi izvještaja koje banke dostavljaju Agenciji za bankarstvo („Sl. novine FBiH“, broj 26/16) i Odluka o izmjenama i dopunama Odluke u o postupanju banke sa neaktivnim računima („Sl. novine FBiH“, broj 98/16);

postojećim ili novim zaposlenicima. Ako se radna mjesta popunjavaju novim zaposlenicima direktor, u skladu sa potrebama posla odlučuje da li se raspisuje javni oglas ili se prijem novih zaposlenika vrši bez raspisivanja javnog oglasa. Odluku o izboru kandidata za zasnivanje radnog odnosa, u slučaju raspisivanja javnog oglasa, donosi direktor Agencije, na prijedlog Komisije za izbor zaposlenika. Odluku o prijemu novih zaposlenika bez raspisivanja javnog oglasa donosi direktor.

Agencija je 12.01.2016. godine, putem Federalnog ministarstva finansija, uputila dopis Vladi FBiH kojim je zatražila saglasnost za prijem 19 novih zaposlenika, kako su naveli, prema planiranoj dinamici i u skladu sa iskazanim potrebama organizacijskih jedinica definiranim u Programu rada za 2016. godinu. Vlada FBiH je 22.01.2016. godini donijela Zaključak V broj 152/2016 kojim je dala saglasnost za zapošljavanje 19 zaposlenika u skladu sa Programom rada Agencije za 2016. godinu. Na osnovu uvida u Program rada Agencije za 2016. godinu, koji je usvojio Upravni odbor, konstatujemo da je istim utvrđen traženi broj radnih mesta po nazivima organizacionih jedinica, bez tačne specifikacije radnih mesta za koja se traži prijem zaposlenih. Agencija je 15.02.2017. godine Vladi FBiH uputila Izjašnjenje o realizaciji njenog Zaključka od 22.01.2016. godine u kojem je obavještava da isti nije u potpunosti realiziran (ne navodeći tačne podatke) zbog nastalog kašnjenja u vezi sa usvajanjem reformskih zakona iz oblasti bankarstva i novih poslova koje isti uvode. **Zbog navedenog, konstatujemo da su Upravni odbor i Vlada FBiH Agenciji dali saglasnost za prijem 19 zaposlenika, iako isti prethodno nisu bili informisani o radnim mjestima koja bi se trebala popuniti, a ni reformski zakoni nisu usvojeni. Iako su trebali, rukovodioci organizacionih jedinica nisu tačno specificirali radna mjesta za koja se traži prijem zaposlenih, što nije u skladu sa članom 24. Pravilnika o radu i pruža mogućnost za slobodna tumačenja prilikom popunjavanja istih.**

U 2016. godini, u Agenciji je radni odnos zasnovalo 8 zaposlenika, od čega 3 zaposlenika na neodređeno vrijeme, putem javnog oglašavanja (2 stručna saradnika – off site kontrolora i rukovodilac Podružnice Mostar), dok je 5 zaposlenika zasnovalo radni odnos na određeno vrijeme bez raspisivanja javnog oglasa (referent za blagajničke poslove, recepcionar, viši stručni saradnik za računovodstveno – finansijske poslove, rukovodilac Odjela za propise i direktor Sektora za pravnu podršku i licenciranje). Navedeno zapošljavanje bez javnog oglašavanja je imalo za posljedicu da je Agencija tokom cijele 2016. godine ugovor o radu na određeno vrijeme zaključivala i sa 3 uposlenika koji su u 2015. godini penzionisani i po kom osnovu im je isplaćena i otpremnina u iznosu od 6 njihovih prosječnih plaća (u ukupnom iznosu 81.234 KM, od čega direktoru Sektora za pravnu podršku i licenciranje 31.308 KM, rukovodiocu Odjela za propise 25.662 KM i višem stručnom saradniku za računovodstveno – finansijske poslove 24.263 KM).

Imajući u vidu da je internim aktima Agencije koje je donio direktor (Pravilnik o sistematizaciji poslova i Pravilnik o radu) propisano da direktor utvrđuje broj zaposlenika za obavljanje poslova unutar Agencije i da isti odlučuje da li se raspisuje javni oglas ili se prijem novih zaposlenika vrši bez raspisivanja javnog oglasa, kao i da internim aktima koje je donio Upravni odbor (Statut i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji) nije predviđeno davanje saglasnosti na navedene interne akte koje donosi direktor, konstatujemo da sistem internih kontrola u Agenciji nije adekvatno postavljen. Navedeno je neprimjereno i iz razloga jer je Agencija organizacija sa posebnim javnim ovlaštenjima, čija nadležnost je utvrđena Zakonom o Agenciji FBiH kojоj se, u skladu sa istim, sredstva za rad osiguravaju iz naknada za izdavanje dozvola za osnivanje i rad i naknada za nadzor rada banaka, mikrokreditnih organizacija i lizing društava, a ukoliko sredstva ne budu dovoljna i iz budžeta. **Pored toga, konstatovali smo da su i plaće i ostala primanja uposlenika Agencije, nesrazmjerno visoki u odnosu na druge federalne institucije, što je neprimjereno ako se ima u vidu postojeće stanje u društvu (prosječna neto plaća u 2016. godini u Agenciji iznosila 3.170 KM a u FBiH 838 KM, vrijednost boda za obračun i isplatu plaća zaposlenima 480 KM, isplata dodatne naknade zaposlenima u bruto iznosu od 393.144 KM, isplata naknada u iznosima koji su dodatno oporezovani što je povećalo rashode za iznos od najmanje 123.408 KM, ...).**

U okviru Agencije je, od 2014. godine, počeo sa radom Odjel ombudsmena za bankarski sistem (rukovodilac i stručni saradnik za pravne poslove), kao samostalan i nezavisan odjel, s ciljem zaštite prava korisnika finansijskih usluga, kakva je prisutna u zemljama u okruženju i regionu. Prema

prezentiranim, od ukupno zaprimljena 363 prigovora/ zahtjeva u 2016. godini, njih 321 je završeno, uključujući i 14 postupaka koji su pokrenuti u 2015. godini, a ostalo su nezavršena 24 predmeta. Ombudsmen, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, ima pravo da daje preporuke, stavove, smjernice i mišljenja finansijskim institucijama za poboljšanje odnosa između korisnika i finansijske institucije, a na osnovu saznanja i informacija prikupljenih u postupcima po obaveštenjima/ prigovorima ili zahtjevima koje vodi. Ombudsmen nema ovlaštenja da donosi formalno – pravno obavezujuće odluke, u slučaju kada utvrdi da su povrede prava korisnika prouzrokovane nezakonitim ili nesavjesnim postupanjem finansijskih institucija, isti dostavlja predmet nadležnom sektoru Agencije radi, eventualnog, poduzimanja mjera iz okvira nadležnosti regulatora.

Uočeni propusti, vezano za sistem internih kontrola ukazuju da je sistem internih kontrola u pojedinim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu planiranja i izvještavanja o utrošku sredstava Finansijskog plana, utvrđivanja iznosa naknada koje trebaju plaćati banke, mikrokreditne organizacije i lizing društva za obavljanje supervizijske djelatnosti Agencije, vođenje evidencija o korištenju i parkiranju službenih vozila, obračuna i isplate naknade za smještaj direktora, korištenje i pravdanje eksterne reprezentacije i iskazivanja rashoda interne reprezentacije, obračuna i isplate advokatskih i zdravstvenih usluga, usluga obavljanja privremenih i povremenih poslova, ugovora o djelu, usluga stručnog obrazovanja. Također sistem internih kontrola je bio nezadovoljavajući u dijelu obračuna i isplate plaća i ostalih primanja zaposlenih, naknada Upravnom odboru, prijašnjim uposlenicima Agencije (penzionerima), „humanitarnih rashoda“ (tj. donacija), otpisivanja mobilnih aparata, upravljanja poslovnim objektima Agencije, evidentiranja sredstava Rezervi Agencije i primjene propisanih procedura Zakonom o javnim nabavkama.

Za naprijed konstatovane nepravilnosti u uspostavljanju sistema internih kontrola, date su odgovarajuće preporuke u dijelovima izvještaja u kojima su šire obrazložene navedene aktivnosti.

Preporuke:

- *Potrebno je da Upravni odbor Agencije preispita novonastalu situaciju u pogledu donošenja izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, Pravilnika izmjenama i dopunama Pravilnika o sistematizaciji poslova Agencije i akata koji reguliraju rad banaka u 2016. godini, te u skladu sa konstatovanim poduzme potrebne mjere i aktivnosti u cilju usklađivanja istih sa zakonskim propisima.*
- *Potrebno je da Upravni odbor Agencije, putem izmjena i dopuna svih akata koje donosi, uspostavi kontrolni mehanizam kojim će određivati ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta, odobravati plan upošljavanja na bazi realnih potreba i propisati upošljavanje na sva radna mjesta putem javnog konkursa u cilju povećanja transparentnosti u radu i poslovanju Agencije.*
- *Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu koji se odnosi na: planiranje i izvještavanje o utrošku sredstava Finansijskog plana, a naročito izdataka za materijal i usluge, plate i ostala primanja zaposlenih, naknade članova Upravnog odbora i ostale rashode poslovanje, kao i primjenu Zakona o javnim nabavkama.*

Interni audit

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Agencija je bila dužna uspostaviti funkciju interne revizije, te je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, u okviru Direkcije Agencije, predviđeno uspostavljanje Ureda internog revizora, sa dva sistematizovana radna mjesta (glavni interni revizor i interni revizor). Međutim, funkcija interne revizije nije bila uspostavljena do kraja 2016. godine, iako je Agencija u 2016. godini finansirala pohađanje škole za internog revizora i sticanje certifikata za 4 uposlenika. Navedeno je imalo za posljedicu da nisu obavljeni poslovi interne revizije propisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, i to: revizija rada svih organizacionih dijelova Agencije; praćenje zakonitosti cjelokupnog poslovanja poslovanja; izrada izvještaja o provedenoj internoj reviziji za direktora i saradnja sa eksternim revizorom koji obavlja reviziju godišnjih finansijskih izvještaja.

Preporuka:

- **Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Godišnji finansijski plan i Godišnji finansijski izvještaj Agencije za 2016. godinu, u skladu sa odredbama člana 9. Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH i člana 18. Statuta, Upravni odbor je usvojio 15.12.2015. godine, odnosno 23.02.2017. godine.

Prilikom izrade Plana finansijskog poslovanja za 2016. godinu, kako je navedeno, polazna osnova su informacije iz finansijskih izvještaja prethodnog perioda, kao i poslovanja Agencije u proteklim godinama, te procjena stručnih službi za nadolazeći period, uz uvažavanje očekivanih trendova u bankarskom i nebankarskom sektoru, kao i predviđenih ekonomskih kretanja u poslovnom okruženju u nastupajućem periodu. Godišnjim planom su planirani prihodi i rashodi poslovanja u iznosu od 11.413.000 KM, kao i investicijska ulaganja u ukupnom iznosu od 1.125.000 KM.

Prema Izvještaju o godišnjem poslovanju za 2016. godinu, osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u slijedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2015. god.	Plan za 2016. god.	Ostvareno u 2016. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	11.075.534	11.413.000	11.620.759	105	102
II	Rashodi	10.048.459	11.413.000	10.490.668	104	92
III	Višak prihoda (I-II)	1.027.075	0	1.130.091	110	-

U Izvještaju o finansijskom poslovanju Agencije za 2016. godinu iskazano je ostvarenje prihoda u iznosu od 11.620.759 KM, rashoda 10.490.668 KM i viška prihoda nad rashodima 1.130.091 KM.

Upravni odbor je također, u skladu sa odredbama člana 18. Statuta, usvojio Program rada Agencije za 2016. godinu, kao i Godišnji izvještaj o radu Agencije za bankarstvo FBiH za 2016. godinu.

U skladu sa odredbama člana 27. Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH, Agencija je dužna Parlamentu FBiH, putem Vlade FBiH, dostaviti Izvještaj o poslovanju u roku od 3 mjeseca od kraja izvještajne godine. Izvještaj o radu ombudsmena za bankarski sistem, koji promovira i štiti prava fizičkih lica kao korisnika finansijskih usluga, u skladu sa odredbama člana 4f. Zakona treba da bude sastavni dio Izvještaja o poslovanju Agencije. Također, u skladu sa odredbama člana 9. Zakona, Upravni odbor za svoj rad odgovara Parlamentu.

Iako je upućen u službenu proceduru, u vrijeme izrade ovog Izvještaja, Izvještaj o radu Agencije za 2016. godinu nije razmatran od strane Vlade FBiH i Parlamenta FBiH. Sastavni dio navedenog Izvještaja je analiza stanja bankarskog, mikrokreditnog i lizing sektora FBiH, opis djelatnosti Agencije tokom izvještajne godine, izvadak iz računa za tu godinu, kao i izvještaj Odjela ombudsmena za bankarski sistem i izvještaj o radu Upravnog odbora Agencije.

Godišnji izvještaj o radu Agencije za 2015. godinu se, putem Vlade FBiH, dostavio Parlamentu FBiH. Vlada FBiH je 06.05.2016. godine usvojila Izvještaj o radu Agencije za 2015. godinu. **Značajnim smatramo istaći da Predstavnički dom Parlamenta FBiH nije usvojio Izvještaj o radu Agencije za 2015. godinu, kojeg je razmatrao na 15. sjednici održanoj 20.12.2016. godine.**

Obavljenom revizijom smo utvrdili da nije utvrđena Metodologija za sačinjavanje Programa rada, Plana finansijskog poslovanja, Izvještaja o radu, Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije i Izvještaja o radu Upravnog odbora, što je imalo za posljedicu da navedeni dokumenti koje je usvajao Upravni odbor, kao i dostavljeni Izvještaj o radu Agencije i Izvještaj o radu Upravnog odbora za 2016. godinu Parlamentu FBiH ne sadrže bitne podatke koji se odnose na finansijske pokazatelje o radu Agencije (upošljavanje, planirana i utrošena sredstva za plate, naknade zaposlenih po vrstama i članova

Upravnog odbora, rashoda za materijal i usluge, kapitalne izdatke,...). **Zbog navedenog, konstatujemo da postoji problem adekvatnog izvještavanja, odnosno da se umjesto kvalitativnih prezentiraju kvantitativni podaci, što može da ima za posljedicu da Upravni odbor donosi odluke na osnovu tako prezentovanih selektovanih podataka, kao i da Agencija, prilikom izvještavanja Parlamenta FBiH i Vlade FBiH, iste nedovoljno informiše o stanju bankarskog, mikrokreditnog i lizing sistema, te o finansijskom poslovanju Agencije.**

Agencija, u skladu sa članom 16. Pravilnika o računovodstvu kojeg je donio direktor, u vođenju računovodstva i poslovnih knjiga primjenjuje Kontni plan za neprofitne organizacije, koji nije propisan od strane federalnog ministra finansija, kako je propisano članovima 21. i 39. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH⁶. Godišnje finansijske izvještaje za 2016. godinu, Agencija je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku, međutim isti su sačinjeni u skladu sa Kontnim planom za neprofitne organizacije.

Agencija obavlja djelatnost od javnog interesa u cilju unapređenja sigurnosti, kvaliteta i zakonskog poslovanja tržišno orijentisanog stabilnog bankarskog, mikrokreditnog i lizing sistema u Federaciji, donosi upravne i druge akte, a sredstva za obavljanje poslova i zadataka Agencije se obezbjeđuju od naplate naknada koje uplaćuju banke, MKO i lizing društva, a također je propisano finansiranje Agencije i iz Budžeta (ukoliko naknade nisu dovoljne). **Imajući u vidu naprijed navedeno mišljenja smo da bi Agenciji odgovaralo vođenje knjigovodstva prema Kontnom planu za budžetske korisnike, te u skladu s tim i sačinjavanje računovodstvenih iskaza, u skladu sa članovima 21. i 39. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Agencija je sačinila Bilješke uz finansijske izvještaje, u skladu sa MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuka:

- **Potrebno je da Upravni odbor Agencije doneće Metodologiju za sačinjavanje Programa rada, Plana finansijskog poslovanja, Izvještaja o radu, Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije i Izvještaja o radu Upravnog odbora u cilju osiguranja da navedeni dokumenti sadrže sve bitne podatke koji se odnose na finansijske pokazatelje o radu Agencije i povećanja transparentnosti.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2016. godinu, iskazani su prihodi u iznosu od 11.620.759 KM, što je u odnosu na planirane prihode u iznosu od 11.413.000 KM, više za 207.759 KM (1,8 %).

Struktura planiranih i ostvarenih prihoda, iskazana u finansijskim izvještajima je slijedeća:

	01.01. - 31.12.2015.	01.01. - 31.12.2016.
PRIHODI	11.075.534 KM	11.620.759 KM
Članarina	0 KM	0 KM
Prihodi iz budžeta	0 KM	0 KM
Humanitarni prihodi	57.568 KM	0 KM
Prihodi od vlastite aktivnosti	10.959.948 KM	11.609.748 KM
Ostali prihodi	58.018 KM	11.011 KM

⁶Koji propisuje primjenu kontnog okvira i sadržaja računa u kontnom okviru za sva pravna lica od strane federalnog ministra finansija;

6.1.1.1 Prihodi od vlastite aktivnosti

Prihodi od vlastite aktivnosti iskazani su u iznosu od 11.609.748 KM i veći su za 649.800 KM (ili za 5,56 %) u odnosu na prihode ostvarene u prethodnoj godini. Navedeni prihodi se ostvaruju po osnovu obavljanja supervizijske djelatnosti Agencije, odnosno uplaćenih naknada od strane 18 banaka, 12 mikrokreditnih organizacija (MKO, 11 fondacija i 1 društvo) i 7 lizing društava.

U skladu sa odredbama člana 21. Zakona o Agenciji, sredstva za rad Agencije osiguravaju se iz naknada za izdavanje dozvola za osnivanje i rad banaka, mikrokreditnih organizacija (MKO) i lizing društava, kao i naknada za nadzor rada banaka, MKO i lizing društava, te drugih prihoda. Sredstva za rad Agencije koja nisu osigurana u skladu sa naprijed navedenim, osigurat će se iz budžeta. Na osnovu godišnjeg prirasta sredstava, prekomjerni prihod u odnosu na troškove prenosi se u narednu godinu.

U skladu sa članom 22. i 24. Zakona o Agenciji, akte o visini naknada i drugih prihoda iz člana 21. ovog Zakona donosi Upravni odbor Agencije, a ukoliko banka, MKO i lizing društvo propusti da plati Agenciji propisanu naknadu, Agencija će oduzeti dozvolu za rad.

Strukturu ostvarenih prihoda od naknada Agencije u 2016. godini dajemo u sljedećoj tabeli:

u KM						
R. br.	Naknade	Banke	MKO	Lizing društva	Ukupno	Učešće u %
1	2	3	4	5	6 = 3+4+5	7
I	Linearni dio	345.000	50.000	42.000	437.000	3,76
II	Varijabilni dio	10.563.922	258.414	178.312	11.000.648	94,76
III	Ostale naknade	157.000	14.100	1.000	172.100	1,48
IV	Ukupno (I+ II+III)	11.065.922	322.514	221.312	11.609.748	100

Naplata sredstava naknada u 2016. godini je vršena u skladu sa sljedećim donesenim odlukama Upravnog odbora Agencije:

- 1) Odluka o utvrđivanju tarife naknada Agencije za bankarstvo FBiH koje banke plaćaju Agenciji⁷ – utvrđene naknade za izdavanje dozvola, saglasnosti, odobrenja i drugih akata + naknada za nadzor banaka (godišnji linearni administrativni dio za sve banke fiksno iznosi 20.000 KM i tromjesečni varijabilni dio u iznosu od 0,15 promila (1 od hiljadu) dijela iznosa ukupne aktive bilanse stanja banke na zadnji dan prethodnog tromjesečja);
- 2) Odluka o utvrđivanju visine naknada za obavljanje nadzora nad radom Razvojne banke FBiH⁸ - godišnji linearni administrativni dio fiksno iznosi 20.000 KM i tromjesečni varijabilni dio u iznosu od 0,10 promila ukupne aktive bilanse stanja banke na zadnji dan prethodnog tromjesečja, + ostale naknade;
- 3) Odluka o naknadama koje mikrokreditne organizacije plaćaju Agenciji za bankarstvo FBiH⁹ - utvrđene naknade za izdavanje odobrenja, saglasnosti, potvrda i ostalog + naknada za nadzor i kontrolu MKO (linearna godišnja naknada za mikrokreditna društva 6.000 KM, za mikrokreditne fondacije 4.000 KM i tromjesečni varijabilni dio u iznosu od 0,15 promila iznosa ukupne aktive bilanse stanja MKO na posljednji dan prethodnog tromjesečja);
- 4) Odluka o naknadama koje lizing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo FBiH¹⁰ - utvrđene naknade za izdavanje dozvola i saglasnosti + naknada za nadzor poslovanja lizing društva (linearna godišnja naknada 6.000 KM i tromjesečni varijabilni dio u iznosu od 0,10 promila iznosa ukupne aktive bilansa stanja lizing društva na posljednji dan prethodnog tromjesečja);

Obavljenom revizijom smo utvrdili da je Agencija, u dosadašnjem periodu, koristeći se odredbama člana 21. Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH, prekomjerni prihod u odnosu na troškove prenosi u

⁷ Odluka o utvrđivanju tarife naknada Agencije za bankarstvo FBiH koje banke plaćaju Agenciji („Sl. novine FBiH“, broj 48/12);

⁸ Odluka o utvrđivanju visine naknada za obavljanje nadzora nad radom Razvojne banke FBiH („Sl. novine FBiH“, broj 65/09);

⁹ Odluka o naknadama koje mikrokreditne organizacije plaćaju Agenciji za bankarstvo FBiH („Sl. novine FBiH“, broj 27/07 i 46/11);

¹⁰ Odluka o naknadama koje lizing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo FBiH („Sl. novine FBiH“, broj 66/09 i 46/11);

narednu godinu, na pozicije viška prihoda nad rashodima i dijelom na poziciju sredstava Rezervi Agencije. Navedeno je omogućilo Agenciji da 2014. godine započne investiciju – kupovinu zgrade u izgradnji koja je stavljena u upotrebu 15.09.2015. godine u vrijednosti od 19.599.325 KM, što smo detaljnije pojasnili u dijelu Izvještaja pod brojem 6.2.1. Stalna sredstva.

Upravni odbor je u svim naprijed navedenim odlukama kojima je utvrđivao naknade bankama, MKO i lizing društвima definisao odredbu da „ukoliko višak prihoda nad rashodima prelazi 10 % ukupnog prihoda Agencije, Upravni odbor Agencije „može“ (opaska revizora: „a ne mora“) donijeti Odluku o povratu bankama, MKO i lizing društвima dijela sredstava ostvarenih od uplaćenih naknada na osnovu ovih odluka“.

Imajući u vidu da je višak prihoda nad rashodima za 2016. godini iznosio 1.130.091 KM što predstavlja 9,72 % od ukupnih prihoda Agencije (11.620.759 KM), utvrdili smo da Upravni odbor nije ni razmatrao mogućnost primjene navedenih odredbi iz donesenih odluka po osnovu kojih naplaćuje naknadu, a također ni u prethodnim godinama. **S tim u vezi, i imajući u vidu naše nalaze u pogledu precijenjenih izdataka po osnovu primanja zaposlenih i članova Upravnog odbora, konstatujemo da postoji rizik da menadžment Agencije putem donesenih odluka, nerealno povećava rashode tekućeg poslovanja i umanjuju višak prihoda nad rashodima u cilju izbjegavanja mogućnosti donošenja Odluke o povratu sredstava uplaćenih naknada bankama, MKO i lizing društвima. Navedeno je jednim dijelom posljedica i nedostatka sistema internih kontrola uslijed postavljene hijerarhije zakonskih propisa i podzakonskih akata, odnosno njihove primjene.**

Preporuka:

- **Potrebno je da Upravni odbor Agencije izvrши procjenu rizika donošenja odluka čijom realizacijom se mogu povećavati rashodi tekućeg poslovanja, a umanjivati višak prihoda nad rashodima, u cilju utvrđivanja realnog iznosa naknada koje trebaju uplaćivati banke, MKO i lizing društva za obavljanje supervizijske djelatnosti Agencije.**

6.1.2 Rashodi

U Godišnjem izvještaju o poslovanju za 2016. godinu, iskazani su rashodi u iznosu od 10.490.668 KM, što u odnosu na finansijski plan predstavlja ostvarenje od 91,92 %.

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda, iskazana u finansijskim izvještajima je slijedeća:

RASHODI	01.01.-31.12.2015.	01.01.-31.12.2016.
Materijal i energija	10.048.459 KM	10.490.668 KM
Usluge	184.628 KM	170.291 KM
Plaće i ostala primanja zaposlenih	977.042 KM	816.560 KM
Amortizacija	7.847.344 KM	8.246.502 KM
Finansijski rashodi	465.011 KM	665.606 KM
Putni troškovi	31.167 KM	26.027 KM
Humanitarni rashodi	273.154 KM	275.758 KM
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata (naknade za šume)	6.200 KM	11.200 KM
Ostali rashodi	7.753 KM	8.134 KM
	256.160 KM	270.590 KM

6.1.2.1 Materijal i energija

Troškovi za materijal i energiju iskazani su u visini od 170.291 KM i manji su za 7,76 % u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na: nabavljenu električnu energiju 51.679 KM, stručnu publikaciju i literaturu 29.185 KM, materijal za održavanje štampača - toneri 25.641 KM, kancelarijski materijal 24.376 KM, gorivo i mazivo 23.632 KM, otpis sitnog inventara u upotrebi 8.855 KM i ostali materijal 6.923 KM.

Troškovi održavanja štampača – toneri iskazani su u iznosu od 25.641 KM, od čega se na vrijednost nabavki od dobavljača Pro-best“ d.o.o. Sarajevo odnosi 12.319 KM.

Troškovi goriva i maziva iskazani su u iznosu od 23.632 KM, od čega se na vrijednost nabavki od dobavljača „Energopetrol“ d.d. Sarajevo odnosi 23.227 KM.

Detaljnije o realizaciji ugovora sa dobavljačima za nabavku goriva i održavanja štampača - toneri, u 2016. godini, naveli smo u dijelu Izvještaja pod brojem 7. Javne nabavke.

6.1.2.2 Usluge

Troškovi usluga iskazani su u visini od 816.560 KM. U okviru navedenih troškova usluga najznačajniji se odnose na: komunalne usluge 227.034 KM (usluge čišćenja prostora, grijanje, smeće, voda), ostale usluge 157.801 KM, PTT usluge 111.722 KM, troškovi reprezentacije u zemlji 72.177 KM, usluge za stručno usavršavanje 54.163 KM, zdravstvene usluge 51.136 KM, advokatske usluge 46.127 KM, održavanje opreme 30.210 KM, usluge održavanja službenih vozila 12.976 KM, zakupnine za stambeni i poslovni prostor 26.105 KM.

Usluge održavanja službenih vozila iskazane su u iznosu od 12.976 KM. Izvršenom revizijom konstatovano je da Agencija u 2016. godini raspolaže sa devet službenih vozila. Održavanje službenih vozila Agencija je vršila kod dva dobavljača, na osnovu Odluke direktora, zaključivanjem ugovora putem direktnih sporazuma, što je detaljnije pojašnjeno u tački Izvještaja pod rednim brojem 7.

„Pravilnikom o upotrebi službenih vozila Agencije i vozila u privatnom vlasništvu u službene svrhe“, propisani su uvjeti i način korištenja istih prilikom obavljanja poslova iz djelokruga rada Agencije. Odobrenje za korištenje službenog vozila Agencije izdaje se na zahtjev rukovodioca organizacijske jedinice. Odobrenje daje direktor, zamjenik, pomoćnici i direktor Sektora zajedničkih funkcija. Odobrenje za dnevnu upotrebu službenih vozila daje direktor Sektora zajedničkih funkcija, odnosno osoba koju on ovlasti. Na osnovu izvršenog uvida u dokumentaciju, **utvrdili smo da se nije vodila uredna evidencija o korištenju i upotrebi službenih putničkih automobila**. Naime, u većini slučajeva propisani **Obrazac za putni nalog PN4** se nije popunjavao, a dio putnih naloga za pojedina vozila, koji je prezentovan (za 4 vozila), nije uredno popunjavan u dijelu navođenja svakodnevnog upisivanja početnog i krajnjeg stanja brojila (u kilometrima), vremena polaska i dolaska na odredište, kao i pređenog puta u kilometrima. Uvidom u Pravilnik o upotrebi službenih vozila Agencije (2009. godina), konstatovano je da je istim propisano da je zaposlenik, koji je koristio službeno vozilo na službenom putovanju ili na području grada, obavezan nakon putovanja, vozilo parkirati na parking-prostor ispred poslovne zgrade Agencije (odnosi se na staru zgradu), što nije usklađeno sa trenutnim stanjem i parking mjestima kojima Agencija raspolaže. U novom poslovnom prostoru Agencija raspolaže sa 57 parking mjesta koja su smještena ispred zgrade poslovnog objekta (12 mjesta) i u njegovoj podzemnoj garaži (45 mjesta).

U toku obavljanja revizije prezentirana je Odluka direktora o rasporedu korištenja parking mjesta u podzemnoj garaži kojom je 10 parking mjesta predviđeno za motorna vozila u vlasništvu Agencije, 23 parking mjesta za korištenje od strane osnovnih organizacionih jedinica, preostalih 14 parking mjesta nikko ne koristi. Zaposlenicima Agencije je dozvoljeno korištenje parking mjesta ispred poslovnog objekta. Iako je Odlukom direktora propisan raspored korištenja parking mjesta, **Pravilnikom o upotrebi službenih vozila Agencije nije utvrđeno, ko i kako vrši kontrolu parkiranja službenih vozila poslije radnog vremena, niti je prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je vršena kontrola parkiranja službenih vozila nakon obavljene službene dužnosti**.

Imajući u vidu naprijed navedeno konstatovano je da Agencija ne vodi urednu evidenciju o korištenju vozila kao i da ista, iako raspolaže sa 57 parking mjesta, ne vodi ni evidenciju o parkiranju službenih vozila nakon radnog vremena.

Preporuka:

- **Voditi urednu evidenciju o korištenju i parkiranju službenih vozila, u skladu sa zakonskim propisima.**

Zakupnine za stambeni i poslovni prostor i zakup sale iskazane su u iznosu od 26.105 KM. U okviru navedenih troškova 15.200 KM se odnosi na zakup poslovnog prostora u Mostaru na osnovu Ugovora

zaključenog 29.04.2016. godine (ugovorena naknada 1.900 KM mjesečno). **Zakup sale** iskazan je u iznosu 1.580 KM, i isti se odnosi na zakup za sportsko-rekreativne aktivnosti uposlenika, a za čije korištenje je ugovorena cijena 30 KM (sa PDV-om), za dva školska sata, koje pravo nije utvrđeno propisima. Fakturisanje je vršeno mjesečno u ovisnosti koliko je termina korišteno tokom mjeseca. **Zakupnine za stambeni prostor** iskazane su u iznosu od 9.325 KM, od čega se na isplatu naknade za smještaj pomoćnika direktora odnosi 3.000 KM (250 KM, mjesečno), koje pravo mu je utvrđeno ugovorom o radu na određeno vrijeme, obzirom da je isti penzionisan 2015. godine. U okviru navedenog troška, 6.233 KM se odnosi na zakup stambenog prostora za potrebe stanovanja direktora i mjesečne režijske troškove za period januar - mart 2016. godine. Naime, 20.08.2013. godine Agencija je zaključila ugovor o zakupu namještenog stana uz mjesečnu naknadu od 950 KM (neto), a ugovoren je da će Agencija plaćati odvojeno, po ispostavljenim računima, režijske troškove. Na naknadu za zakup stana obračuvani su svi dodatni porezi i doprinosi, te je ista mjesečno iznosila 1.503 KM (bruto). Također, dodatni porezi i doprinosi su se obračunavali i na režijske troškove te su isti iskazani u bruto iznosu od 1.724 KM. **Imajući u vidu da je Ured bom o naknadama koje nemaju karakter plaća, propisan iznos naknade za smještaj rukovodećih državnih službenika u iznosu od 250 KM mjesečno (3.000 KM godišnje), konstatujemo da direktor nije imao pravo na plaćanje režijskih troškova i troškova stanovanja u iznosu od 3.233 KM, za koji iznos su i rashodi Agencije povećani.**

Preporuka:

- **Obračun i isplatu naknada za smještaj zaposlenih vršiti uz dosljedno poštivanje Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaća;**

Troškovi reprezentacije u zemlji iskazani su u iznosu od 72.177 KM (interna reprezentacija 33.044 KM, eksterna reprezentacija 39.133 KM). Za korištenje interne reprezentacije direktor je 30.12.2015. godine donio Odluku o utvrđivanju dozvoljenih mjesečnih troškova interne reprezentacije Agencije u 2016. godini. Navedenom Odlukom utvrđeno je da pravo korištenja imaju: direktor, zamjenik, savjetnik direktora i rukovodilac ureda direktora u visini od po 1.900 KM mjesečno, direktori sektora 100 KM i rukovodici odjela - ureda 60 KM mjesečno. Agencija je u januaru 2016. godine sa dobavljačem „Break“ d.o.o. Sarajevo zaključila Ugovor o nabavci usluga posluživanja bifea-kuhinje na period od tri godine. Ukupna vrijednost ugovora za godinu dana iznosi 28.200 KM, odnosno 84.600 KM, za period od tri godine. Uvidom u dostavljeni ugovor, konstatovano je da je istim utvrđeno da će Agencija za usluge koje su predmet ugovora, plaćanje vršiti na osnovu posebno ispostavljenih faktura, a prema cijenama iz ponude, koji obuhvataju posebno troškove angažovanja dva radnika za poslove opsluživanja (2.350 KM mjesečno) i posebno izdatke za korištenje reprezentacije. Navedenim ugovorom nije definisana ukupna procijenjena vrijednost za nabavku reprezentacije (topli i hladni napici), već samo su ponudom definisane jedične cijene za isporuku. **Imajući u vidu naprijed navedeno, konstatovano je da Agencija nije postupila u skladu sa članom 15. Zakonom o javnim nabavkama. Također, iako su troškovi interne reprezentacije iskazani u iznosu od 33.044 KM, konstatujemo da su isti veći za 28.200 KM što je evidentirano na poziciji ostalih usluga (angažovanje radnika u bifeu), odnosno da su rashodi interne reprezentacije ukupno iznosili 61.244 KM, što nije obrazloženo u izvještaju o finansijskom poslovanju Agencije.**

U okviru troškova eksterne reprezentacije iskazano je 39.133 KM. Odluku o utvrđivanju visine dozvoljenih troškova eksterne reprezentacije Agencije donosi direktor. Odlukom za 2016. godinu utvrđena je visina dozvoljenih troškova eksterne reprezentacije Agencije u iznosima od 35.000 KM za restoranske usluge i 14.000 KM za usluge keteringa. Međutim, navedenom Odlukom nije definisano ko ima pravo na korištenje eksterne reprezentacije. Uvidom u izvršenje troškova eksterne reprezentacije, u većini slučajeva smo konstatovali da se prilikom pravdanja računa za ugostiteljske usluge na teret Agencije, na istima nije nalazila ovjerena zabilješka od strane odgovornih osoba koja bi upućivala na povod i svrhu napravljenog troška, kao ni ko je istu koristio.

Imajući u vidu naprijed navedeno, utvrdili smo da su troškovi reprezentacije iznosili 100.377 KM, što predstavlja blizu 1 % ukupnih rashoda, kao i da nije uspostavljen adekvatan nadzor, zbog čega nismo mogli potvrditi ni namjensko korištenje iste.

Preporuke:

- **Zaključivanje ugovora vršiti na osnovu procijenjene ukupne vrijednosti usluga, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.**
- **Internim aktima definisati ko ima pravo korištenja eksterne reprezentacije, a prilikom pravdanja troška potrebno je da odgovorna osoba u formi zabilješke definiše svrhu i namjenu za koju su ostvareni izdaci, te izvrši ovjeru nastalog troška. Također je potrebno preispitati iznos ukupne reprezentacije.**

Komunalne usluge iskazane su u iznosu od 227.034 KM. U okviru navedenih troškova iznos od 146.427 KM se odnosi na održavanje čistoće u prostorijama Agencije, a dio od 77.607 KM se odnosi na redovne komunalne usluge (grijanje, smeće, voda). Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da su usluge održavanje čistoće na mjesecnom nivou iznosile 13.279 KM. Navedene usluge fakturisane su na osnovu ugovora iz 2013. godine koji je zaključen sa dobavljačem „KONIS“ d.d. Sarajevo.

Detaljnije o realizaciji ugovora sa navedenim dobavljačem za održavanje čistoće, u 2016. godini, naveli smo u dijelu Izvještaja pod brojem 7. Javne nabavke.

Advokatske usluge iskazane su u iznosu od 46.127 KM i iste se odnose na pružanje pravnih usluga za potrebe Agencije. U okviru navedenih usluga 35.100 KM se odnosi na troškove nastale u skladu sa zaključenim ugovorom o pružanju pravnih usluga sa advokatskom kancelarijom na godišnjem nivou. Naime, Agencija je 30.10.2015. godine zaključila ugovor sa advokatskom kancelarijom „Vila Nermin“ iz Sarajeva na period od tri godine. Istim je ugovoren da se plaćanje vrši mjesечно u iznosima od 2.925 KM, a ukupna vrijednost ugovora za period od tri godine iznosi 105.300 KM. Predmet navedenog ugovora su pravne usluge za potrebe Agencije, s ciljem kvalitetne i stručne pravne podrške u poslovanju institucije (pružanje pravne podrške pri izradi nacrta ugovora, pregled i proučavanje već sklopljenih ugovora i drugih pravnih poslova, pravne usluge vezane za nekretnine, savjetovanje u području radnog prava, pružanje stručne pravne pomoći pri provođenju postupaka javnih nabavki, pravno zastupanje interesa u pravnim radnjama pred upravnim organima, nadležnim sudovima i ostalim institucijama). Također, pored navedenog ugovora, Agencija je koristila usluge i drugih advokatskih kancelarija za zastupanje na sudovima, a plaćanje istih je vršeno po ispostavljenoj fakturni za pružanje pravne pomoći. **Imajući u vidu da navedeni poslovi za koje je zaključen ugovor predstavljaju redovne poslove u okviru odjela Agencije (Odjel za propise, Odjel za zastupanje, Odjel za opće i kadrovske poslove), ne može se potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora na period od tri godine, kao ni isplata mjesecne naknade angažiranoj advokatskoj kancelariji, a koja na godišnjem nivou iznosi 35.100 KM.**

Preporuka:

- **Angažovanje advokata vršiti samo u slučaju stvarne potrebe za rješavanje konkretnih slučajeva na kojim je potrebna advokatska pomoć i koji ne predstavljaju redovne poslove Agencije.**

Zdravstvene usluge iskazane su u iznosu od 51.136 KM. Za usluge sistematskog zdravstvenog pregleda uposlenika u toku 2016. godine ukupno je iskazano 50.715 KM, a iste se obuhvataju: klinički liječnički pregled, labaratorijska analiza krvi i urina, framing ham kardio test, helicobacter pylori IGG, EKG – snimanje, analiza, interpretacija, RTG pluća i toraxa, ehokardiografija, ergometrija ili holter EKG-a ili holter krvnog pritiska, ultrazvuk gornjeg i donjeg abdomena, ultrazvuk štitne žlijezde, pregled oftamolga, ginekološki (kolposkopija, ultrazvuk, papa test, ultrazvuk dojki, mamografija) za žene /urološki pregled za muškarce (ultrazvuk prostate, tumor marker za prostatu), ostalo prema potrebi-indikaciji i završno mišljenje specijaliste medicine rada. Za odabir najpovoljnijeg dobavljača provedena je procedura putem postupka dodjele ugovora iz Aneksa II. dio B Zakona o javnim nabavkama na koje se primjenjuje poseban režim nabavke, uz objavljanje poziva za dostavu ponuda za nabavku predmetnih usluga na internetskoj stranici Agencije. U decembru 2015. godine zaključen je ugovor sa zdravstvenom ustanovom Poliklinika „Atrijum“ Sarajevo, na period od tri godine. Navedenim ugovorom utvrđena je cijena za 105 uposlenika: sistematski pregled za žene po 516 KM po osobi, a za muškarce po 447 KM, što na godišnjem nivou iznosi 50.715 KM, odnosno za period od tri godine 152.145 KM. Plaćanje navedenih usluga vrši se po obavljenim sistematskim pregledima, na osnovu

evidencije o stvarno izvršenim pregledima. **Imajući u vidu visinu iskazanog rashoda po osnovu sistematskog pregleda zaposlenih, postavlja se pitanje opravdanosti zaključivanja ugovora sa privatnom zdravstvenom ustanovom za ovako širok spektar zdravstvenih usluga koje pravo nije utvrđeno u internim aktima Agencije.**

Preporuka:

- **Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora za usluge sistematskog zdravstvenog pregleda u dijelu koji se odnosi na spektar usluga i ugovorenu cijenu;**

Ostale usluge iskazane su u iznosu od 157.801 KM, u okviru kojih se na usluge za povremene pomoćne poslove u Agenciji odnosi 101.437 KM i usluge revizije 11.883 KM.

Vezano za usluge obavljanja privremenih i povremenih poslova, Agencija je u aprilu 2016. godine, zaključila Ugovor o nabavci pomoćnih uredskih i administrativnih usluga za potrebe Agencije sa dobavljačem „Break“ d.o.o. Sarajevo, a koji se odnose na: rad na razvrstavanju prijemne pošte, dostavljanje, otprema pošte, kopiranje, arhiviranje dokumentacije i ostale poslove prema potrebi Agencije. Dobavljač se za obavljanje navedenih poslova obvezuje da osigura jednog radnika za izvršenje ugovorenih usluga, a isti je dužan poslove obavljati svakim radnim danom. Ugovorom je definisana cijena usluge u iznosu od 1.761 KM mjesечно (godišnje 21.130 KM). Također, u okviru ostalih usluga iskazani su i izdaci po Ugovoru za nabavku usluga posredovanja u privremenom i povremenom zapošljavanju osoblja za potrebe Agencije sa dobavljačem „UZ Student“ d.o.o. Sarajevo, a ugovorena je neto cijena po 1 satu rada, za izvršeni posao, prema svakom od profila radnika, koja je definisana ponudom. Uvidom u izabrane uzorke konstatovano je da se angažovanje radnika vršilo za potrebe kopiranja, obavljanje kurirskih poslova, čišćenje prostorija Agencije i sl. (administrativni poslovi). U toku 2016. godine ukupne obaveze prema dobavljaču „UZ Student“ d.o.o. Sarajevo iskazane su u iznosu od 15.245 KM. **Imajući u vidu da su poslovi za koje su zaključivani ugovori sa dobavljačem „Break“ d.o.o. Sarajevo i dobavljačem „UZ Student“ d.o.o. Sarajevo, za obavljanje pomoćnih uredskih i administrativnih usluga, sistematizovana radna mjesta (uslovi srednja stručna spremu) i predstavljaju redovne poslove u Agenciji, ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora, kao ni isplatu mjesecne naknade za obavljanje ovih usluga.**

Usluge revizije iskazane su u iznosu 11.661 KM. Nakon provedenog postupka javnih nabavki Agencija je u decembru 2015. godine zaključila ugovor o vršenju revizije sa revizorskrom kućom „Delloite“ d.o.o. Sarajevo, koja je za 2016. godinu izdala pozitivno mišljenje. Ugovor je zaključen na period od tri godine, a ugovorena cijena za navedeni period iznosi 34.983 KM.

Preporuka:

- **Osigurati da se obavljanje pomoćnih uredskih i administrativnih usluga vrši od strane uposlenih u Agenciji, u skladu sa raspoloživosti, obzirom da isti predstavljaju redovne poslove Agencije.**

Usluge za stručno usavršavanje iskazane su u iznosu 54.162 KM, i iste se odnose na učešća uposlenika na seminarima, simpozijima, kao i edukaciju za stjecanje zvanja internog revizora. Pravilnikom o radu Agencije propisano je da Agencija može omogućiti zaposleniku školovanje, obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje u skladu sa mogućnostima i potrebama rada. U skladu sa istim rukovodilac organizacione jedinice je dužan da uz Godišnji plan rada priloži i plan osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika. **Obavljenom revizijom utvrđeno je da u okviru Plana rada nije sačinjen Plan i program osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika za 2016. godinu.**

U 2016. godini Agencija je, na osnovu Odluke direktora, izvršila plaćanje troškova obuke za sticanje certifikata ovlaštenog internog revizora za četiri uposlenika u ukupnom iznosu od 9.594 KM, iako su Pravilnikom o sistematizaciji poslova Agencije u organizacionoj jedinici Ured internog revizora sistematizovana samo dva radna mjesta za obavljanje poslova interne revizije. **Zbog navedenog, ne možemo potvrditi opravdanost plaćanja izdataka za stjecanje zvanja ovlaštenog internog revizora za dva uposlenika.**

Preporuka:

- **Donijeti godišnji plan i program stručnog obrazovanja i usavršavanja uposlenika, te isti uskladiti sa stvarnim potrebama Agencije.**

6.1.2.3 Plate i ostala primanja zaposlenih

Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 8.246.502 KM, a isti su u odnosu na prethodnu godinu veći za 399.158 KM. Više iskazani troškovi plata i ostalih ličnih primanja se u najvećim dijelom odnose na isplatu dodatne naknade (393.144 KM) i povećani broj zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu (31.12.2015. godine 102 zaposlena, 31.12.2016. godine 109¹¹ zaposlenih).

Najviša neto plata u Agenciji, u uzorkovanim mjesecima, isplaćena je u iznosu od 8.764 KM, a najniža u iznosu 1.303 KM. Prosječno isplaćena neto plata u 2016. godini iznosila je 3.170¹² KM.

Struktura troškova plata i ostalih primanja zaposlenih, sa indeksima ostvarenja, iskazana u izveštaju o finansijskom poslovanju i knjigovodstvenim evidencijama je sljedeća:

R. br.	Primanja zaposlenih	Izvršenje 2015. godine	Plan 2016. godine	Izvršenje 2016. godine	%	%
1	2	3	4	5	6 = 5/3	7=5 /4
I	Plate zaposlenih	6.799.379	7.460.000	7.203.150	106	97
1.	Neto plate	3.841.723	-	4.070.205	106	-
2.	Porezi i doprinosi	2.957.656	-	3.132.945	106	-
II	Naknade i ostala primanja zaposlenih	1.047.965	990.000	1.043.352	99,6	105
3.	Naknada za prevoz sa posla na posao	62.540	-	61.851	98,9	-
4.	Naknada za topli obrok	358.466	-	322.836	90,1	-
5.	Naknada za regres	223.461	-	224.690	101	-
6.	Ostali izdaci zaposlenih (jednokratne novčane nagrade)	170.086	-	6.562	3,9	-
7.	Naknade – ostali troškovi zaposlenih (Komisije)	108.569	-	119.140	109, 7	-
8.	Naknade – ostali troškovi zaposlenih (jednokratne pomoći)	58.840	-	48.601	82,6	-
9.	Rezervisanja po MRS-19 (otpremnine i jubilarne nagrade)	58.114	-	251.221	332	-
10.	Naknade – novogodišnji paketići	7.889	-	8.451	107	-
III	Ukupno (I+ II)	7.847.344	8.450.000	8.246.502	105	98

Kao što se može vidjeti u naprijed navedenoj tabeli, usvojenim Finansijskim planom Agencije za 2016. godinu sredstva za plate, kao i naknade i ostala primanja zaposlenih nisu planirana u pojediničnim, već u zbirnim iznosima.

Plate i naknade zaposlenih u Agenciji su definisane Zakonom o Agenciji, Statutom i Pravilnikom o plaćama i drugim materijalnim primanjima zaposlenika Agencije za bankarstvo FBiH (u daljem tekstu: Pravilnik o plaćama) donesenim od strane Upravnog odbora¹³.

1. U skladu sa odredbama člana 13. Zakon o Agenciji za bankarstvo FBiH, naknadu članovima odbora, plaću direktoru i zamjeniku direktora, kao i djelatnicima Agencije određuje odbor u skladu sa općim aktom Agencije.
2. U skladu sa članom 18. Statuta Agencije, Upravni odbor donosi Pravilnik o plaćama i drugim primanjima zaposlenih Agencije (u daljem tekstu: Pravilnik o plaćama i naknadama), članom 20. Statuta definisano da visinu naknade Upravnom odboru utvrđuje sam Upravni odbor, dok

¹¹ Na kraju 2016. godine je bilo 109 zaposlenih (na početku godine 102 + 8 zapošljavanja po ugovorima na određeno i neodređeno – 1 uposlenik umro); Prosječan broj zaposlenih u 2016. godine je 107.

¹² Prosječna bruto plaća u Agenciji za 2016. godinu je iznosila 5.610 KM;

¹³ Pravilnik o plaćama i drugim materijalnim primanjima zaposlenika Agencije za bankarstvo i njegove izmjene i dopune donijete od strane Upravnog odbora 29.06.2009. godine, 14.09.2010. godine, 14.02.2013. godine i 26.02.2013. godine;

je članom 7. Statuta definisano da direktor donosi Pravilnik o sistematizaciji poslova Agencije (u daljem tekstu: Pravilnik o sistematizaciji).

3. Navedeni interni akti Agencije trebaju biti usklađeni sa članovima 6. i 7. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH (u daljem tekstu: Zakona o plaćama i naknadama organa upravljanja), koji je donesen 16.02.2009. godine, a istim je utvrđen gornji limit za isplatu mjesecnih neto plata članova uprave koju čine: direktor, zamjenik direktora, izvršni direktori – najviše u iznosu do 5 prosječnih mjesecnih neto plata isplaćenih zaposlenim u Agenciji u prethodna 3 mjeseca, kao i gornji limit za isplatu mjesecnih naknada za rad predsjednika i članova Upravnog odbora – najviše u iznosu od 2 prosječne mjesecne neto plaće isplaćenih u FBiH u prethodna 3 mjeseca, odnosno 80 % od iznosa mjesecne naknade predsjednika Upravnog odbora.

Članom 9. Pravilnika o plaćama i naknadama, donesenim od strane Upravnog odbora, utvrđeni su rasponi (intervali) koeficijenata po nazivima radnih mjesta: savjetnik direktora (od 8 do 9); pomoćnik direktora – direktor sektora (od 8 do 8,5); zatim direktor sektora (od 6,5 – 7,9); rukovodilac odjela i ureda (6,1 – 7,2); viši stručni saradnik (5,1 – 6,0); stručni saradnik (4,1 – 5); samostalni referent (3,5 – 4); referent, ostala radna mjesta sa IV stepen složenosti (3 – 3,4). **Pojedinačna visina koeficijenta svakog uposlenika, unutar utvrđenog raspona, utvrđena je u ugovorima o radu, od strane direktora. Dodatak na plaću čini uvećanje osnovne plaće za svaku navršenu godinu radnog staža 0,60 %, s tim da ukupno uvećanje po ovom osnovu ne može biti veće od 20 %.**

Također, članom 6. Pravilnika o plaćama i naknadama je definisano da se vrijednost poslova radnog mesta utvrđuje procjenom složenosti poslova i uslova rada tog radnog mesta u skladu sa Pravilnikom o sistematizaciji poslova Agencije za bankarstvo FBiH. Pravilnikom o sistematizaciji poslova, kojeg je donio direktor, propisan je detaljan opis poslova organizacionih jedinica i sistematizacija radnih mesta unutar organizacionih jedinica, odgovornost i ovlaštenja zaposlenika, vrsta i stepen stručne spreme i broj zaposlenika za obavljanje poslova unutar Agencije.

Nadalje, članom 8. Pravilnika o plaćama je utvrđeno da vrijednost boda utvrđuje direktor u skladu sa planom finansijskog poslovanja i ostvarenim rezultatom. **Konstatujemo da vrijednost boda za obračun i isplatu plaća zaposlenicima Agencije iznosi 480 KM i ista se nije mijenjala od 2009. godine, kada je i utvrđena od strane direktora.**

Navedenim Pravilnikom o plaćama i naknadama, također je propisan način dodjele, obračuna i isplate stimulacija zaposlenima:

1. Direktorima sektora i rukovodiocima Ureda se isplaćuje stimulativni dio plaće na ime posebne odgovornosti u iznosu od 10 % – 20 %. Direktorima sektora u okviru kojih se nalazi dva ili više odjela, isplaćuje se stimulativni dio plaće u iznosu od 20 %, a direktorima ostalih sektora ista se isplaćuje u iznosu od 15 %. Rukovodiocima odjela i ureda u kojima je zaposleno do 5 uposlenika isplaćuje se stimulativni dio plaće od 10 %. Rukovodiocima odjela i ureda u kojima je zaposleno više od 5 uposlenika isplaćuje se stimulativni dio plaće od 15 %. Navedena stimulacija je ugrađena u ugovore o radu istih, te se isplaćuje svaki mjesec.
2. Ostalim zaposlenicima, na ime posebnog zalaganja, kreativnosti u radu i sl. može se isplatiti stimulativni dio plaće, na osnovu odluke direktora, na osnovu prijedloga rukovodioca organizacione jedinice. Stimulacija se isplaćuje na osnovu prijedloga direktora, a koja u skladu sa članom 15. Pravilnika, ne može biti veća od 20 %.
3. Zaposlenici koji vrše kontrolu banaka isplaćuje se za dane provedene u banci stimulativni dio plaće u toku mjeseca u iznosu 1% po radnom danu provedenom u kontroli, 15% u mjesecu u kojem je kontrola okončana za odgovornog supervizora obimne kontrole, te 10 % za odgovornog supervizora ciljane kontrole.
4. Također, zaposlenicima koji vrše kontrolu banaka u segmentu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i kontrolu mikrokreditnih organizacija i lizing društava (rad izvan prostora Agencije), isplaćuje se stimulativni dio plaće u toku mjeseca u iznosu od 1 % po

radnom danu provedenom u kontroli i 5 % u mjesecu u kojem je okončana kontrola za odgovornog supervizora kontrole.

Obavljenom revizijom smo utvrdili da je Agencija u 2016. godini na ime mjesecnih stimulacija zaposlenim ukupno isplatila neto iznos od 359.793 KM. Uvidom u uzorkom obuhvaćeni obračun plata, utvrdili smo da je u pojedinim slučajevima stimulacija zaposlenima isplaćivana i u iznosima od 40 % (npr. stimulacija za rukovođenje + stimulacija na ime posebnog zalaganja), kao i da se ista utvrđuje u postotku od osnovne plate sa minulim radom.

U skladu sa postojećim internim aktima i na osnovu obavljene revizije, konstatujemo da se obračun plaće zaposlenika, za puno radno vrijeme i normalan učinak, vrši na način da se vrijednost boda (480 KM) množi sa pripadajućim koeficijentom uposlenika iz ugovora o radu, s tim da osnovu za obračun predstavljaju stvarno ostvareni radni sati u toku mjeseca¹⁴. Npr. neto plata zaposlenika sa koeficijentom 7,40, minulim radom 37 godina, stimulacijom 40 % i poreznim odbitkom od 660 KM iznosi 5.745 KM¹⁵.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Odlukama Upravnog odbora o utvrđivanju visine mjesecne neto plaće direktora (i zamjenika) Agencije¹⁶ i ugovorima o radu iz 2010. godine, plaća direktora iznosi 2,6 prosječnih mjesecnih neto plaća isplaćenih zaposlenim u Agenciji u prethodna 3 mjeseca (za zamjenika 2,4). Ovako obračunata neto plaća se dodatno uvećava po osnovu minulog rada. **Obavljenom revizijom smo konstatovali da za utvrđenu plaću direktora i zamjenika direktora, iako je trebalo, nije prezentirana saglasnost premijera Vlade FBiH, što nije u skladu sa članom 6. stav 3. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.**

Pored naprijed navedenog iznosa isplaćenih stimulacija (neto iznos 359.793 KM), obavljenom revizijom smo utvrdili da je na osnovu Odluke Upravnog odbora 27.12.2016. godine svakom zaposleniku Agencije - kao stimulativni dio plate, isplaćen i iznos od 80 % njegove prosječne mjesecne plate (nakon obračunatog poreza na dohodak) ostvarene u periodu od 01.01. – 30.11.2016. godine, a srazmerno efektivnim satima rada. Agencija je po navedenom osnovu u 2016. godini na poziciji plata zaposlenih iskazala dodatni trošak u ukupnom iznosu od 393.144 KM, od čega za neto plate 219.708 KM i za poreze i doprinose 173.436 KM. Upravni odbor je u obrazloženju navedene odluke naveo da istu donosi „uvažavajući jubilej 20. godišnjice od osnivanja Agencije, u skladu sa ostvarenim rezultatima poslovanja Agencije i uspješno izvršenim zadacima utvrđenim planom i programom rada institucije za 2016. godini, primjenjujući politiku adekvatnog vrednovanja njenih zaposlenika, za njihovo lično zalaganje i izvanredno angažovanje, te iskazan visok stepen stručnosti u radu i dati doprinos unapređenju bankarske supervizije u FBiH“.

Dakle, imajući u vidu sve naprijed navedeno konstatujemo da su interni akti Agencije postavljeni na način da direktor utvrđuje ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta u Agenciji, vrijednost boda za obračun i isplatu plata, kao i pojedinačni koeficijent svakog zaposlenika unutar propisanog raspona. Prosječna plata uposlenika (koju neposredno određuje direktor) utiče na platu direktora i njegovog zamjenika, što je neprihvatljivo sa stanovišta funkcionisanja sistema internih kontrola. Navedeno je jednim dijelom imalo za posljedicu da su plate uposlenika Agencije neprimjereno veće u odnosu na plate ostalih organa i institucija (prosječna neto plata zaposlenih u Agenciji iznosi 3.170 KM).

Preporuka:

Potrebno je da Upravni odbor, putem izmjena i dopuna internih akata, uspostavi kontrolni mehanizam kojim će putem davanja saglasnosti na vrijednost boda za obračun plaća i isplate stimulacija

¹⁴ U odnosu na prosječan broj od 174 sata.

¹⁵ Primjer obračuna plate uposlenika sa koeficijentom 7,4 i ostalim datim elementima: 1) Koeficijent 7,40 x visina boda 480 KM x (184 sati/174 sati) x uvećanje za minuli rad 1,2 x uvećanje za stimulaciju 1,40 = Porezna osnovica 6.310 KM; 2) Zatim, (porezna osnovica 6.310 KM – porezni odbitak 660 KM) x porezna stopa 0,10 = porez na dohodak u iznosu od 565 KM; 3) Neto plata zaposlenika od 5.745 KM = Porezna osnovica 6.310 KM – porez na dohodak 565 KM;

¹⁶ Odluke o utvrđivanju visine mjesecne neto plaće direktora (i zamjenika) direktora Agencije su donijete od strane Upravnog odbora 02.06.2009. godine;

zaposlenima određivati prosječnu neto platu zaposlenih u Agenciji, a time i neto platu članova uprave (direktora, zamjenika i izvršnih direktora).

Troškovi ostalih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.043.352 KM, a strukturu istih smo dali u naprijed navedenoj tabeli.

Naknada za topli obrok je iskazana u iznosu od 322.836 KM. U skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama, ista se isplaćuje za dane provedene na poslu u visini koja je utvrđena federalnim propisima koji regulišu ovu materiju. Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je naknada za topli obrok isplaćivana u visini maksimalno dozvoljenog iznosa koji nije oporezivan u skladu sa Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak (januar – septembar 2 %, oktobar – decembar 1 % iznosa prosječne neto plaće u Federaciji prema posljednjem statističkom objavljenom podatku). Usljed pomjeranja roka primjene Izmjena i dopuna navedenog Pravilnika sa 15.07. na 03.10.2016. godine, Agencija je za period kada je isplatila topli obrok u visini 2 % prosječne plate u FBiH, obračunala i platila dodatne poreze i doprinose u ukupnom iznosu od 5.145 KM.

Naknada za regres iskazana je u iznosu od 224.690 KM. U skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama, direktor Agencije je 23.03.2016. godine donio Odluku o odobravanju isplate sredstava na ime regresa za godišnji odmor zaposlenih. Navedenom odlukom je definisano da se obračun i isplata navedene naknade izvrši za svakog uposlenika posebno, u visini od 70 % njegove plaće utvrđene ugovorom o radu, ali ne manje od 50 %, niti više od jedne prosječne neto plaće svih zaposlenika Agencije ostvarene u mjesecu koji je prethodio isplati regresa. Uvidom u dokumentaciju, konstatujemo da je primjenom navedene Odluke 10 uposlenika dobilo naknadu u maksimalnom iznosu od 2.915 KM (tadašnja prosječna plata u Agenciji), najmanje 13 uposlenika je dobilo naknadu u iznosu od 1.457 KM koji iznos predstavlja $\frac{1}{2}$ prosječne plate u Agenciji (najmanje isplaćeni iznos naknade), dok su svi ostali uposlenici dobili naknadu u iznosima od 70 % njihove plaće. U skladu sa poreznim propisima, Agencija je za više isplaćeni regres od porezno dopustivog, platila dodatne poreze i doprinose, a po navedenom osnovu je u 2016. godini ukupno isplaćeno 5.124 KM (oporezivi neto + porezi i doprinosi).

Ostali izdaci uposlenih iskazani su u iznosu od 6.562 KM. Navedeni izdatak odnosi se na isplatu naknade uposleniku Agencije koji je, u skladu sa Zakonom o bankama, Rješenjem imenovan od strane direktora za Savjetnika za Privrednu banku Sarajevo d.d. Sarajevo. U skladu sa Pravilnikom o plaćama i drugim materijalnim primanjima zaposlenika Agencije propisano je da zaposlenik ima pravo na naknadu za rad u Projektnim timovima i Komisijama, a da visinu naknade utvrđuje direktor prema obimu i složenosti posla, te vremenu koje je zaposlenik proveo na obavljanju poslova izvan radnog vremena. Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je, da je navedeni uposlenik funkciju savjetnika obavljao u periodu od 11.04 - 30.09.2016. godine, kojem je po okončanju predviđenih aktivnosti i zadataka, na osnovu Odluke direktora izvršena isplata sredstava u visini jedne njegove prosječne mjesечne plaće ostvarene u Agenciji u toku godine (3.667 KM), dok ostatak rashoda predstavljaju plaćeni porezi i doprinosi na navedenu naknadu (2.895 KM). **Imajući u vidu da je Federalnim propisima visina isplate naknada za rad u radnim tjelima propisana u znatno manjem iznosu, postavlja se pitanje primjerenosti odredbi Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih u Agenciji kojim je definisano da visinu naknade za rad u projektnim timovim i komisijama utvrđuje direktor.**

Naknade za isplatu komisijama iskazane su u bruto iznosu od 119.140 KM, a odnose se na naknade za rad: Projektnom timu za implementaciju revizije Strategije za uvođenje „Međunarodnog sporazuma o mjerenu kapitala i standardima kapitala Agencije za bankarstvo FBiH, komisijama za javne nabavke, predstavniku Radne grupe institucija BiH za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, popisnoj komisiji, komisijama za prijem kandidata, Komisiji za izradu podzakonskih akata za nadzor faktoring društva, Komisiji za plan integriteta, Komisiji za izradu Zakona o provođenju Zakona o zaštiti ličnih podataka, Komisiji za pravila poslovnog ponašanja, Komisiji za postupke darovanja i Komisiji za provođenje postupka uništenja dugotrajne materijalne imovine.

Projektnom timu za implementaciju revizije Strategije za uvođenje „Međunarodnog sporazuma o mjerenu kapitala i standardima kapitala Agencije za bankarstvo FBiH“ u toku 2016. godine

isplaćene su naknade u bruto iznosu od **69.793 KM (51.479 KM neto)**. Projektni tim imenovan je Odlukom direktora od 03.12.2012. godine i to u sastavu od 11 uposlenika Agencije. Zadatak projektnog tima je obavljanje aktivnosti u cilju uspješne implementacije revizije Strategije. Strategija za uvođenje „Međunarodnog sporazuma za mjerjenje kapitala i standardima kapitala“ Bazel II je usvojena 2008. godine, a 30.06.2016. godine od strane Upravnog odbora usvojena je nova Strategija za uvođenje Bazela III., čiji je planirani rok za implementaciju kraj 2018. godine. O provedenim aktivnostima, Projektni tim, odnosno koordinator projektnog tima kvartalno izvještava direktora Agencije. Odlukom o imenovanju Projektnog tima je definisano da će se aktivnosti istog, izvršavati u redovno radno vrijeme i izvan radnog vremena samo kada je to potrebno, te da isti ima pravo na naknadu u skladu sa posebnom Odlukom direktora Agencije. Navedenom Odlukom direktora propisano je da će se naknada isplaćivati mjesečno za razdoblje počev od 2013. godine do završetka rada projektnog tima. Odlukom direktora o odobravanju isplate sredstava (od 10.01.2013. godine) propisano je da isti ima pravo na mjesečnu naknadu, u visini procenata, i to: koordinatoru Projektnog tima 75 %, pomoćniku koordinatora 60 % i članovima 50 % mjesečno, od jedne prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, što znači da je naknada za rad Projektnog tima mjesečno isplaćivana cca 5.826 KM (bruto Iznos). **Uvažavajući činjenicu da navedeni Projektni tim radi od decembra 2012. godine, značajnost iznosa isplaćivanog za rad istog i činjenicu da se radi o angažovanju zaposlenika vezano za radni ciklus i obavljanje poslova u toku radnog vremena, kao i da se radi o obavljanju poslova iz nadležnosti Agencije, ne može se potvrditi opravdanost isplate naknada imenovanom Projektnom timu.**

Komisijama za javne nabavke, u skladu sa Odlukama direktora, je u toku 2016. godine isplaćeno u bruto iznosu 21.138 KM (17.204 KM neto). Ukupno je formirano 7 komisija za provođenje postupaka javnih nabavki, a visinu naknade za njihov rad utvrđuje direktor. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je naknada za rad isplaćivana u visini postotaka od prosječne mjesečne neto plaće ostvarene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku (90%, 85%, 40%, 35%, 30%, 25%, 20%, 15%), u ovisnosti od složenosti poslova prilikom provođenja postupaka javnih nabavki. Navedenim Odlukama nije definisana složenost poslova, iz čega se može zaključiti da je direktor visinu naknade utvrđivao bez utvrđenih kriterija. Shodno navedenom konstatovano je da su naknade članovima komisija isplaćivane u visini od 168 KM do 748 KM. **Iako su komisije za javne nabavke formirane u skladu sa propisima, smatramo da isplate za rad u komisijama, kao i utvrđivanje visine naknada, nisu opravdane jer se odnose na obavljanje poslova koji su u nadležnosti Agencije.**

Za rad uposlenika kao predstavnika Radne grupe institucija BiH za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti iz sredstava Agencije je u toku 2016. godine isplaćeno 12.319 KM (mjesečno bruto 1.027 KM). Na osnovu Odluke Vijeća ministara BiH 17.11.2008. godine, osnovana je Radna grupa institucija BiH za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. U radnu grupu imenovani su predstavnici institucija, od kojih je jedan od predstavnika uposlenik Agencije. Navedenom Odlukom je propisano da svaki član radne grupe za svoj rad ima pravo na naknadu u skladu sa Odlukom o kriterijima za utvrđivanje novčane naknade za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim odborima i drugim radnim tijelima iz nadležnosti institucija BiH, a isplata naknade se vrši iz sredstava institucije iz koje su imenovani članovi Radne grupe („Sl. glasnik BiH“, broj 19/09). Odlukom o kriterijima za utvrđivanje novčane naknade za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim odborima i drugim radnim tijelima iz nadležnosti institucija BiH je propisano da članovima radnih organa sa drugih nivoa pripada naknada u visini najviše jedne prosječne neto plaće isplaćene u BiH u prethodnoj godini. U skladu sa navedenim, direktor Agencije je 29.09.2009. godine donio Odluku o odobravanju isplate sredstava uposleniku Agencije u iznosu od jedne prosječne neto plaće isplaćene u BiH u prethodnoj godini (maksimalno dozvoljeni iznos). Međutim, Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o osnivanju Radne grupe od 05.10.2009. godine izmijenjen je član kojim je regulisana naknada predstavnicima institucija, te se izmjenjenom odredbom propisuje da institucije koje su imenovale svoje predstavnike u Radnu grupu, snose troškove rada svojih predstavnika u skladu sa vlastitom regulativom. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je naknada za rad uposlenika, imenovanog kao predstavnika u Radnu grupu, u toku 2016. godine isplaćivana mjesečno, u visini jedne prosječne

neto plaće isplaćene u BiH u prethodnoj godini, na osnovu prвobitno donesene Odluke direktora. Imajući u vidu da se naknada isplaćuje mјesečno za razdoblje od stupanja na snagu Odluke o osnivanju Radne grupe (septembar 2009. godine) i uvažavajući značajnost iznosa isplaćenog za rad uposlenika kao predstavnika u navedenoj Radnoj grupi, kao i činjenicu da je Odlukom direktora o odobravanju isplate sredstava donesena pozivajući se na Odluku o kriterijima za utvrđivanje novčane naknade u institucijama BiH, ne može se potvrditi opravdanost isplate mјesečne naknade, tokom cijele 2016. godine.

Preporuka:

- *Preispitati opravdanost i visinu isplate naknade članovima svih komisija, u koje se imenuju zaposlenici Agencije, za obavljanje poslova koje su iz nadležnosti Agencije.*

Naknada za jednokratne pomoći zaposlenima iskazane su u iznosu od 48.601 KM, u okviru kojeg iznosa se na isplatu naknade na ime jednokratne pomoći članovima uže porodice umrlog uposlenika odnosi 10.051 KM, u okviru kojeg iznosa se na neto isplatu naknade odnosi 8.920 KM (3 prosječne neto plate Agencije u posljednja 3 mjeseca) i ostatak od 1.131 KM na plaћene poreze i doprinose na oporezivi dio naknade (5.617 KM), u skladu sa poreznim propisima¹⁷. Pored navedenog, Agencija je na ime isplate jednokratne pomoći, u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o izdvajajući sredstava od 27.12.2016. godine, zaposleniku Agencije odobrila plaćanje troškova liječenja teške bolesti u inostranstvu u iznosu od 35.168 KM (17.982 Eura). Naprijed navedene isplate su izvršene u skladu sa odredbama Pravilnika o plaćama i naknadama Agencije.

Naknada za jubilarne nagrade je iskazana u iznosu od 251.221 KM, od čega se 116.073 KM odnosi na stvarno izvršene isplate u revidiranoj godini, a ostatak od 135.149 KM na iskazivanje rashoda po osnovu rezervisanja za jubilarne nagrade. U skladu sa donesenim Računovodstvenim politikama od strane direktora, Agencija vrši rezervisanja za primanja zaposlenih, po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada za neprekidan rad u Agenciji, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 19 – Primanja zaposlenih, i to kao priznavanje obaveza i rashoda tekućeg perioda za primanja koja će biti isplaćena u budućnosti.

Na osnovu uvida u obračun i isplatu jubilarnih nagrada za uposlenike, konstatujemo da je ista u 2016. godini isplaćena u skladu sa Odlukom direktora o isplati jubilarnih nagrada od 15.08.2016. godine, u ukupnom neto iznosu od 72.033 KM (9 zaposlenika po 6.003 KM za navršenih 20 godina i 6 zaposlenika po 3.001 KM za navršenih 10 godina neprekidnog rada u Agenciji). Jubilarna nagrada se, u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama, za navršenih 10 godina, 20 i 30 godina obračunava u iznosima od jedne, dvije i tri prosječne plaće Agencije, taksativno. Veoma je bitno istaći da je po postojećem Pravilniku o plaćama Agencije iznos obračunatih i isplaćenih jubilarnih nagrada povoljniji za zaposlenike u odnosu na utvrđeni iznos iz Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak na koji se ne plaća pripadajući porez. Ukupni trošak na ime isplaćenih jubilarnih nagrada uposlenika iznosi 116.073 KM bruto, od čega je samo 16.244 KM neoporezivi neto iznos, a ostatak od 55.789 KM predstavlja oporezivi iznos na koji su plaćeni porezi i doprinosi u ukupnom iznosu od 44.040 KM. Dakle, Agencija je na ime jubilarnih nagrada u 2016. godini iskazala trošak koji je veći za 99.829 KM u odnosu na druga pravna lica koja navedenu naknadu isplaćuju u maksimalno dozvoljenim iznosima, sa stanovišta primjene poreznih propisa.

Naknade za novogodišnje paketiće iskazane su u iznosu od 8.451 KM. Uvidom u iskazane troškove konstatovano je, da su u skladu sa Odlukom direktora odobrena sredstva za kupovinu novogodišnjih paketića za djecu zaposlenika Agencije, uzrasta do 10. godina, i to u vrijednosti 150 KM po djetetu. U donošenju navedene Odluke se poziva na član 22. Statuta Agencije kojim su utvrđena ovlaštenja direktora i navedeno da direktor donosi pojedine odluke i druge pravne akte o poslovanju Agencije. Imajući u vidu naprijed navedeno, postavlja se pitanje načina utvrđivanja visine, odnosno vrijednosti novogodišnjeg paketića, kao i opravdanosti isplate u navedenom iznosu.

¹⁷ U skladu sa poreznim propisima koji su vrijedili u februaru 2016. godini, neoporezivi iznos naknade koji se isplaćuje u slučaju smrti zaposlenika iznosi 4 prosječne plaće isplaćene u FBiH u četiri posljednja mjeseca (3.303 KM)..

Obavljenom revizijom smo utvrdili da su odredbama Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih u Agenciji, naknade zaposlenima utvrđene u značajno većim iznosima u odnosu na porezno dopustive rashode utvrđene Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, što je imalo za posljedicu da je Agencija u 2016. godine imala veće rashode po navedenom osnovu u iznosu od najmanje 123.408 KM na ime isplate oporezivog dijela naknade i pripadajućih poreza i doprinosa (topli obrok 5.145 KM, regres 5.124 KM, naknada za poslove imenovanog savjetnika 6.562 KM, jednokratne pomoći 6.748 KM i jubilarne nagrade 99.829 KM). Zbog navedenog, ne možemo potvrditi opravdanost visine isplaćenih naknada zaposlenima. Navedeno ukazuje na potrebu preispitivanja odredbi Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih od strane Upravnog odbora Agencije.

Preporuka:

- **Potrebno je da Upravni odbor Agencije, pristupi izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih u Agenciji u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja sredstava koje koristi Agencija i njenog transparentnijeg poslovanja.**

6.1.2.4 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 665.606 KM i isti su veći za 200.595 KM u odnosu na prethodnu godinu. Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine obračunata je primjenom linearne metode u procijenjenom vijeku upotrebe sredstva.

Agencija je izvršila promjenu procjene korisnog vijeka upotrebe određenih stavki dugotrajne materijalne imovine, s početkom od 01.01.2016. godine, u smislu povećanja korisnog vijeka njene upotrebe (smanjenje stopa amortizacije), pa je u skladu sa tim, na osnovu te promjene, izvršena promjena Računovodstvenih politika u dijelu promjene propisanih stopa amortizacije za sljedeće grupe sredstava:

- 1) Nekretnine, sa 3 % na 1,5 %;
- 2) Stalna materijalna sredstva, sa 20 % na 15 %;
- 3) Ostala oprema, sa 20 % na 15 %.

Dakle, iako je u 2016. godini došlo do smanjenje određenih amortizacionih stopa i Agencija prestala da vrši obračun amortizacije na nekretninu evidentiranu na stalnim sredstvima namijenjenim prodaji (stara zgrada Agencije u ulici Koševo 3), konstatujemo da je značajno povećanje troškova amortizacije najvećim dijelom posljedica obračuna amortizacije na novonabavljenu nekretninu (Sjedište Agencije u ulici Zmaja od Bosne 47b, 293.990 KM), kao i novonabavljenog uredskog namještaja za opremanje novih poslovnih prostorija (115.514 KM).

6.1.2.5 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 26.027 KM, a isti se odnose na rashode po osnovu plaćanja premije osiguranja stalnih sredstava (polisa imovine) u iznosu od 17.620 KM i na rashode po osnovu plaćanja premije osiguranja za kolektivno osiguranje radnika Agencije 8.407 KM.

6.1.2.6 Humanitarni rashodi

Humanitarni rashodi iskazani su u iznosu od 11.200 KM, i isti se odnose na sredstva izdvojena u skladu sa Odlukama direktora o doniranju i odobravanju izdavanja novčanih sredstava. U skladu sa Odlukom direktora, Udruženju stečajnih upravnika BiH je dodijeljen iznos od 5.000 KM, na osnovu molbi za sufinansiranje programske djelatnosti u 2016. godini. Također, na osnovu Odluke direktora o doniranju sredstava, sredstva su dodijeljena društву „Poslovni glasnik“ d.o.o. Sarajevo (Društvo za novinsko izdavačku djelatnost, promet i usluge) u iznosu od 1.200 KM, kao pružanje finansijske podrške pri organizaciji konferencije posvećene inovacijama u finansijskom sektoru u BiH. U okviru navedenog rashoda iskazana su i sredstva dodijeljena za potrebe poslovanja Skrbništva nad imovinom i

dokumentacijom Ljubljanske banke d.d. Ljubljana - Glavna filijala Sarajevo pri Federalnom ministarstvu finansija, kao finansijska podrška 5.000 KM. **Obavljenom revizijom smo utvrdili da „Odluke direktora o odobravanju izdavanja i doniranja sredstava“ kojom se u suštini vrši doniranje udruženjima i privatnim preduzećima nije donesena u skladu sa odredbama člana 22. Statuta kojim su utvrđena ovlaštenja direktora, a na koji se isti pozvao, što je imalo za posljedicu da su rashodi Agencije povećani za iznos od 6.200 KM.**

6.1.2.7 Ostali rashodi

Ostali rashodi iskazani su u iznosu od 270.590 KM, u okviru kojih se na rashode za isplaćene naknade Upravnog odbora odnose 113.376 KM, otpis nenaplativih potraživanja 102.900 KM, naknade po osnovu ugovora o djelu 30.497 KM, otpis sadašnje vrijednosti stalnih sredstava 10.836 KM, naknade za autorska djela 6.797 KM i naknade penzionerima 6.184 KM.

Troškovi naknada Upravnom odboru iskazani su u iznosu od 113.376 KM, od čega se 106.878 KM odnosi na trošak redovnih mjesecnih naknada za period januar – decembar i 6.498 KM na dodatno isplaćenu naknadu.

U skladu sa odredbama člana 13. Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH, naknadu članovima odbora, određuje Upravni odbor u skladu sa općim aktom Agencije. Upravni odbor Agencije je 2009. godine donio Odluku (Izmjene i dopune 2014. godine), kojom je utvrđena visina naknade predsjednika (i članova) Upravnog odbora Agencije u iznosu od 90 %, odnosno 80 % „prosječne mjesecne neto plaće isplaćene zaposlenicima Agencije u prethodna 3 mjeseca“. S tim u vezi su nam prezentirali Mišljenje Federalnog ministarstva finansija od 26.08.2009. godine u kojem stoji da bi se izuzeće od primjene člana 6. stav 2. Zakona o plaćama i naknadama organa upravljanja (opaska revizora: koje se odnosi na plaću direktora i zamjenika direktora) „moglo“ primijeniti i na predsjednika i članove Upravnog odbora Agencije za bankarstvo, „a koja se ne finansira iz budžetskih sredstava“.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, utvrdili smo da je obračun i isplata naknada za rad članovima Upravnog odbora Agencije u 2016. godini vršena na osnovu Odluke koju je samostalno donio Upravni odbor, po kojoj se kao osnova za obračun uzima prosječna neto plata Agencije, umjesto Zakonom o plaćama i naknadama organa upravljanja propisanog iznosa „najviše do 2 prosječne plaće isplaćene u FBiH“ u posljednja 3 mjeseca po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Shodno navedenoj Odluci, u 2016. godini naknada predsjedniku i članovima Upravnog odbora je isplaćivana u iznosu od 80 % prosječne mjesecne neto plaće isplaćene zaposlenicima Agencije u prethodna 3 mjeseca. (npr. neto naknada je u junu iznosila 2.449 KM, a u avgustu 2.401 KM umjesto maksimalno Zakonom dozvoljenih iznosa 1.342 KM¹⁸).

Konstatujemo da obračun i isplata naknada članovima Upravnog odbora u 2016. godini nije vršen u skladu sa članom 7. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, što je imalo za posljedicu da su troškovi Agencije na ime redovnih mjesecnih naknada članova Upravnog odbora neopravданo povećani za iznos od najmanje od 38.088 KM neto, odnosno 47.109 KM bruto.

Također smo konstatovali da na zaključene ugovore sa predsjednikom i članovima Upravnog odbora, a kojima je utvrđena mjesecna naknada u iznosima koji su utvrđeni u Odlukama Upravnog odbora, iako je trebalo, nije prezentirana saglasnost premijera Vlade FBiH, što nije u skladu sa članom 7. stav 3. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH. Navedenu nepravilnost smo konstatovali i na zaključenim ugovorima kojim je utvrđena plaća direktora i zamjenika direktora.

Preporuke:

- **Obračun i isplatu naknade članovima Upravnog odbora Agencije uskladiti sa zakonskim propisima.**

¹⁸Navedeni iznos je izračunat na bazi prosječno isplaćene neto plate u FBiH koja je prema saopštenju Federalnog zavoda za statistiku iznosila 839 KM. Dakle, $2 \times 839 \text{ KM} = 1.678 \text{ KM} \times 0,80 = 1.342 \text{ KM}$.

- **Izvršiti povrat 47.109 KM više isplaćenih naknada članovima Upravnog odbora u odnosu na zakonski dozvoljeni iznos.**
- **Na ugovore kojima se utvrđuje neto plaća direktora i zamjenika direktora, kao i iznos naknade članovima Upravnog odbora osigurati saglasnost premijera Vlade FBiH, u skladu sa članovima 6 i 7. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.**

Izdaci po osnovu ugovora o djelu za angažiranje vanjskih saradnika iskazani su u iznosu od 30.497 KM. U 2016. godini Agencija je je zaključila ugovor o djelu sa 12 fizičkih lica. Pojedini ugovori o djelu zaključivani su tokom godine za obavljanje poslova koji predstavljaju redovne poslove iz nadležnosti Agencije, i to za: pružanje podrške pri izradi tenderske dokumentacije, pružanje podrške radu komisije za javne nabavke, zadaci u vezi s upravljanjem i održavanjem poslovnih prostorija, savjetovanje iz oblasti javnih nabavki, pružanje podrške u svim pravnim radnjama, pred upravnim organima, nadležnim sudovima, davanje stručnih usmenih i pismenih pravnih mišljenja i pravnih savjeta, evidentiranje i arhiviranje dokumentacije u Uredu direktora, prevođenje sa/na engleski. **Imajući u vidu da su navedena radna mjesta sistematizovana Pravilnikom o sistematizaciji poslova Agencije, kao i da se ista odnose na redovne poslove, ne može se potvrditi opravdanost angažovanja fizičkih lica za obavljanje navedenih poslova, kao ni njihova isplata.** Obzirom da bi se ugovori o djelu trebali zaključivati za potrebe obavljanja određenog ugovorenog jednokratnog posla koji traje dok se ugovorenog djelo ne izvrši, a imajući u vidu da su isti zaključivani tokom cijele godine, ne može se potvrditi opravdanost angažovanja fizičkih lica tokom cijele godine.

Preporuka:

- **Ugovore o djelu zaključivati za one poslove za koje je zakonskim i ostalim propisima uređena mogućnost zaključivanja istih i koji u skladu sa Pravilnikom o sistematizaciji poslova Agencije nisu utvrđeni kao redovni poslovi i zadaci Agencije, a poslove iz nadležnosti Agencije obavljati sa raspoloživim ljudskim resursima.**

Naknade penzionerima iskazane su u bruto iznosu od 6.184 KM. Povodom završetka poslovne godine i nastupajućih novogodišnjih praznika direktor Agencije donio je Odluku o isplati novčanih sredstava penzionerima Agencije u iznosu od po 500 KM. Izvršena je isplata naknade za 10 penzionera. Direktor je donio Odluku o odobravanju izdvajanja sredstava penzionerima Agencije povodom završetka poslovne 2016. godine i nastupajuće novogodišnje praznike, pozivajući se na član 22. Statuta Agencije za bankarstvo), kojim su utvrđena ovlaštenja direktora, što smatramo neopravdanim, obzirom da se radi o rashodima koji se ne odnose na rad i poslovanje Agencije.

Rashod po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja iskazan je u iznosu od 102.900 KM. Isti je izvršen na osnovu 15.02.2017. godine donesene Odluke direktora o usvajanju Izvještaja Komisije za popis sa stanjem na dan 31.12.2016. godine. Navedeni otpis potraživanja se odnosi na nenaplaćena potraživanja Agencije od banaka za troškove provođenja postupka likvidacije, koje troškove je snosila Agencija u 2015. godini. Detaljniji o karakteru nastalih potraživanja smo obrazložili u dijelu Izvještaja pod brojem 6.2.2.

Rashod po osnovu otpisa sadašnje vrijednosti stalnih sredstava iskazan je u iznosu od 10.836 KM, u okviru kojeg je na osnovu provođenja „Odluke direktora o isknjižavanju opreme iz bilansne evidencije“ od 28.12.2016. godine odnosi 10.095 KM. Također, po prijedlogu Komisije za popis, izvršeno je i rashodovanje sadašnje vrijednosti ukradenog mobitela na službenom putu u Čileu (Santiago) u iznosu od 741 KM. Naprijed navedenom Odlukom direktor je odobrio doniranje mobitela na ime 27 uposlenika neotpisane (sadašnje) vrijednosti u iznosu od 7.403 KM. Primjenom poreznih propisa, na razliku između sadašnje vrijednosti aparata i priznatog poreznog odbitka od 251 KM¹⁹, izvršen je obračun i plaćanje poreza i doprinosa u ukupnom iznosu od 2.692 KM. Donošenju navedene Odluke je prethodio rad Komisije za provođenje postupka darovanja službenih mobilnih telefonskih aparata i ustupanja službenih mobilnih telefonskih priključaka zaposlenicima Agencije od 16.12.2016.

¹⁹ Priznati porezni odbitak u iznosu od 251,40 KM = prosječna plata u FBiH za oktobar 2016. godine 838 KM x 0,30.

godine kojoj je također isplaćena naknada. **Obavljenom revizijom smo utvrdili da „Odluka direktora o isknjižavanju opreme iz bilansne evidencije“ kojom se u suštini vrši doniranje telefonskih aparata zaposlenima nije donijeta u skladu sa odredbama člana 22. Statuta kojim su utvrđena ovlaštenja direktora, a na koji se isti pozvao, što je imalo za posljedicu da su rashodi Agencije povećani za iznos od 10.095 KM.**

Preporuka:

- **Potrebno je da Upravni odbor preispita zakonski osnov donošenja odluka od strane direktora na ime doniranja telefonski aparata zaposlenima, te u skladu sa konstatovanim poduzeti zakonske mjere i aktivnosti.**

6.1.3 Finansijski rezultat

U 2016. godini Agencija je iskazala višak prihoda u poslovanju u iznosu od 1.130.091 KM, kao razliku između prihoda iskazanih u iznosu od 11.620.759 KM i rashoda u iznosu od 10.490.668 KM.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva

Na datum bilansa knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 22.453.809 KM, a odnosi se na:

	31.12.2015.	31.12.2016.
STALNA SREDSTVA	23.077.448 KM	22.453.809 KM
Nekretnine, postrojenja i oprema	23.049.551 KM	20.184.226 KM
Nematerijalna stalna sredstva	26.947 KM	16.949 KM
Dugoročni plasmani i potraživanja	950 KM	0 KM
Biološka imovina	0 KM	0 KM
Ulaganja u nekretnine	0 KM	0 KM
Stalna sredstva namijenjena prodaji	0 KM	2.252.634 KM
Dugoročna razgraničenja	0 KM	0 KM

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2016. godini daju se u sljedećoj tabeli:

								KM
	Opis	Zgrade	Zgrade namijenjene prodaji	Namještaj, oprema i računari	Transport. Sredstva	Materijalna stalna sredstva u pripremi	Nemater. stalnih sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Nabavna vrijednost							
	na dan 01.01.2016.	19.599.325	3.237.441	2.661.825	457.646	15.207	142.396	26.113.840
	- direktna povećanja u 2016.	-	-	25.068	-	-	25.993	51.061
	- prijenos sa pripreme	-	-	6.613	-	(6.613)	-	0
	- otuđenje i rashodovanje	-	-	(62.483)	-	-	(16.175)	(78.658)
	- ostalo	-	-	-	-	-	-	0
	na dan 31.12.2016.	19.599.325	3.237.441	2.631.023	457.646	8.594	152.214	26.086.243
2	Akumulirana amortizacija							
	na dan 01.01.2016.	146.849	984.807	1.448.495	341.742	-	115.449	3.037.342
	- amortizacija za 2016.	293.990		290.520	45.114	-	35.991	665.606
	- amortizacija iz ran.perioda	-	-	-	-	-	-	0
	- otuđenje i rashodovanje	-	-	(54.339)	-	-	(16.175)	(70.514)
	- ostalo	-	-	-	-	-	-	0

	na dan 31.12.2016.	440.839	984.807	1.684.667	386.856	0	135.265	3.632.434
3	Neto knjigov.vrijednost							
	na dan 01.01.2016.	19.452.476	2.252.634	1.213.330	115.904	15.207	26.947	23.076.498
	na dan 31.12.2016.	19.158.486	2.252.634	946.356	70.790	8.594	16.949	22.453.809

U okviru grupe stalnih sredstava karakteristične su slijedeće pozicije:

- **Nova zgrada Agencije** iskazana je u vrijednosti od 19.158.486 KM, a odnosi se na sadašnju vrijednost kupljenog dijela zgrade u ulici Zmaja od Bosne 47b (nabavna vrijednost 19.599.325 KM, ispravka vrijednosti 440.839 KM), u kojoj se nalazi sjedište Agencije. Obavljenom revizijom smo utvrdili da je finansiranje navedene investicije Agencija izvršila iz sopstvenih izvora sredstava (akumuliranog viška prihoda nad rashodima 15.599.325 KM) i pozajmicom iz sredstava Rezervi Agencije (4.000.000 KM). Investicija, odnosno kupovina dijela zgrade u izgradnji je započela 2014. godine, izvođač radova je bilo preduzeće „Butmir“ d.o.o. Sarajevo, a zgrada je stavljena u upotrebu 15.09.2015. godine. Ukupna nabavna vrijednost pripadajućeg dijela zgrade iznosi 19.599.325 KM u koju su, pored realizacije zaključenih ugovora sa preduzećem „Butmir“ d.o.o. Sarajevo (19.243.584 KM), uključeni i rashodi po osnovu nabavke roletni od preduzeća „Efekt komerc dizajn“ d.o.o. (56.103 KM), ugradnje kontrole prolaza radnog vremena od preduzeća „Unilab“ d.o.o. (56.014 KM) i ostali zavisni troškovi po osnovu plaćanja taksi, naknada za rad Komisije za praćenje izvođenje radova sačinjene od uposlenika Agencije i spoljnih saradnika, angažovanog stručnog nadzora nad izvođenjem radova, troškovi notara i advokata (243.624 KM). Agencija je izvršila uknjižbu pravo vlasništva na nekretnini (po pripadajućim dijelovima katastarskih čestica) na osnovu Rješenja Općinskog suda u Sarajevu od 09.10.2015. godine. Zbog značajnosti iznosa vrijednosti investicije u ovom Izvještaju ćemo iznijeti najznačajnije činjenice, a na osnovu prezentirane dokumentacije i povezanosti iste sa finansijskim poslovanjem Agencije u 2016. godini.
 - 1) Na osnovu uvida u Izvještaj o radu Komisije za provođenje postupka kupovine poslovnog objekta/ prostora za potrebe Agencije (u daljem tekstu: Komisija) od 04.02.2014. godine konstatujemo da je po objavljenom javnom pozivu preduzeće „Butmir“ d.o.o. bilo jedini ponuđač.
 - 2) Upravni odbor Agencije je 04.02.2014. godine donio Odluku o kupovini poslovnog prostora i odobravanju izdvajanja sredstava za tu namjenu kojom je odobrio nabavku poslovnog prostora od preduzeća „Butmir“ d.o.o., kupoprodajne vrijednosti 18.937.258 KM (sa PDV-om), kao višeetažne poslovne cjeline u okviru samostalnog objekta u izgradnji, ukupne površine 4.468 m², s pratećim sadržajima, raspoređen u prizemlju, te od VII do XIII sprata (P+VII – XIII), sa 45 parking mesta u podzemnoj garaži, te 12 parking mesta ispred objekta. Navedena kvadratura poslovnog prostora ne uključuje kvadraturu garaža i ostatka prohodnog krova koji imaju tretman pratećeg sadržaja.
 - 3) Osnovni Ugovor o prodaji nekretnina – u izgradnji između Agencije i prodavca „Butmir“ d.o.o. zaključen je 24.02.2014. godine kojim se, između ostalog, definiše da kupac pristaje na kupovinu objekata/ prostora u izgradnji po fiksnoj cijeni od 18.937.258 KM (sa PDV-om), a u okviru samostalnog objekta – lamela S2B u ulici Zmaja od Bosne Novo Sarajevo. Prodavac se obavezuje da će, u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije i Ponudom, predati u posjed sljedeće nekretnine: **4.468 m² etažnog neto korisnog prostora, plus sigurnosno stepenište (koji uključuje prizemlje 344,34 m², od VII do XIII etaže 4.077,43 m², ravni prohodni krov 45,74 m²**), zatim ostatak prohodnog krova 597,71 m² neto korisnog prostora, parking prostor u podzemnoj garaži, etaža -1, 45 parking mesta 650 m² neto korisnog prostora, kao i parking prostor na parteru ispred objekta, 12 parking mesta 200 m² neto korisnog prostora.
 - 4) Upravni odbor je donio Odluku 21.10.2014. godine kojom je odobrio potpisivanje Dodatnog Ugovora o izvođenju radova između Agencije i „Butmir“ d.o.o., a isti je zaključen 16.02.2015. godine ukupne vrijednosti 306.326 KM, u svrhu prilagodbe prostora i unutrašnjeg rasporeda nekretnine potrebama naručitelja, a koji nisu obuhvaćeni osnovnim Ugovorom o prodaji nekretnine od 24.02.2014. godine.

- 5) Agencija je 23.06.2014. godine sa preduzećem „Butmir“ d.o.o. također zaključila Aneks I i 31.07.2015. godine Aneks II Ugovora o prodaji nekretnina – u izgradnji kojima se, između ostalog, dopunjava osnovni ugovor u pogledu tačne oznake nekretnina koje su dio predmeta prodaje, kako navode jer su se stvorili uvjeti za uknjižbu prava vlasništva u zemljišnu knjigu u korist kupca. **Uvidom u predmetne Anekse I i II Ugovora, konstatujemo da je Agenciji omogućeno da u zemljišnim knjigama izvrši upis vlasništva 1/1 neto korisnog prostora površine 4.553 m² što je više za 85 m² u odnosu na osnovni ugovor (što uključuje prizemlje 366,56 m², od VII do XIII etaže 4.151,77 m², ravni prohodni krov 34,76 m²). Međutim, također je izvršeno i smanjenje kvadrature pratećeg sadržaja: neto korisnog prostora podzemnih i garaža ispred objekta (podzemnih za 62,63 m²²⁰, vanjskih za 50 m²²¹), kao i smanjenje površine ostatka ravnog prohodnog krova za 450,49 m²²². Pored toga, definisano je da se evakuacijska stepeništa, za područje od podzemne etaže nivo -2 do VI etaže (sprata), površine 273 m², u zemljišnim knjigama uknjiže sa pravom suvlasništva Agencije od ½. Za navedene izmjene obuhvaćene Aneksim I i II osnovnog Ugovora Agencija nije prezentirala adekvatna obrazloženja, iako iste predstavljaju odstupanja od prihvачene Ponude na osnovu koje je donijeta Odluka o kupovini poslovnog prostora – u izgradnji.**
- 6) Nadzorna komisija za praćenje realizacije Ugovora o prodaji nekretnine – u izgradnji je konstatovala da je posao gradnje okončan u ugovorenom roku i da je 23.06.2015. godine proveden postupak primopredaje poslovnih prostorija, o čemu je komisija sačinila Zapisnik o primopredaji i konačnom obračunu izvedenih radova. Postupak useljenja u zgradu je bio prolongiran iz razloga jer je dobavljač uredskog namještaja i polica za arhivu kasnio sa isporukom.

Prema navedenom, Agencija je 2014. i 2015. godine finansirala izgradnju dijela zgrade, stavljenu u upotrebu 15.09.2015. godine, u koju je uloženo 19.599.325 KM, za koju vrijednost je dobiveno 4.553 m² neto korisnog prostora (kancelarije, sale za sastanke, hodnici, toaleti, bifei, pomoćne prostorije, ...) kojeg trenutno koristi 109 zaposlenih i 57 parking mjesta iako Agencija ima 9 službenih vozila. Zbog svega naprijed navedenog, a uzimajući u obzir da je kupljen i namještaj u vrijednosti od 772.878 KM, kao i da stara zgrada Agencije stoji neiskorištena 1,5 godinu, postavlja se pitanje racionalnosti donesenih Odluka od strane Upravnog odbora i menadžmenta Agencije u kontekstu dobivene koristi u odnosu na utrošena sredstva. Obzirom da Agencija prilikom sačinjavanja Plana finansijskog poslovanja nije primjenjivala odredbe Zakona o budžetima u FBiH, na navedenu kupovinu dijela zgrade nije ni tražila suglasnost Vlade FBiH, odnosno Parlamenta FBiH.

- **Stara zgrada Agencije**, trenutno je evidentirana na poziciji Stalna sredstva namijenjena prodaji, iskazana u sadašnjoj vrijednosti od 2.252.634 KM (nabavna vrijednost 3.237.441 KM, ispravka 984.807 KM). Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatujemo da je Upravni odbor 21.10.2014. godine donio Odluku o prodaji poslovnih prostorija u vlasništvu Agencije, smještenih u poslovno – stambenom objektu u Sarajevo, u ulici Koševo 3, ukupne površine 1.210 m². Također, isti je 20.01.2015. godine imenovao Komisiju za provođenje postupka prodaje navedenog poslovnog prostora. Izvršena je procjena vrijednosti navedene zgrade na iznos od 3.387.141 KM, a ista je 15.09.2015. godine sa stalnih sredstava u upotrebi preknjižena na stalna sredstva namijenjena prodaji, te se na istu od tog datuma ne obračunava amortizacija (MRS 5). Konstatujemo da je, do momenta izrade ovog Izvještaja, imenovana Komisija 3 puta objavljivala javni poziv za prodaju zgrade, međutim po istima se nije javio ni jedan potencijalni kupac (bio predviđen depozit u iznosu od 30.000 KM). Nakon drugog neuspješnog javnog poziva, Komisija je 26.06.2015. godine sačinila Izvještaj u kojem nudi prijedloge: a) da se promijeni metoda prodaje (putem ovlaštene Agencije za promet nekretnina, metodom

²⁰ sa 650 m² na 587,37 m²

²¹ sa 200 m² na 150 m²

²² sa 597,71 m² na 147,22 m²

neposredne pogodbe, izdavanjem prostora u zakup ili na neki drugi način), ili b) da Komisija ponovi Javni oglas po nižoj cijeni, ne manje od 10 % od ranije utvrđene. Upravni odbor je tek 13.10.2015. godine donio Odluku kojom je usvojio Informaciju Službe zajedničkih funkcija kojom je dao suglasnost za nastavak aktivnosti na prodaji predmetne nekretnine pokretanjem novog (trećeg) postupka prodaje prema pravilima javne licitacije, po nižoj početnoj cijeni u visini od 10 % u odnosu na početnu vrijednost, iskazanu u prethodno provedenim postupcima prodaje te imovine. Međutim, iako je već postojala Odluka, nastavak aktivnosti na prodaji nekretnine u ulici Koševo 3 je ponovo nastavljen tek 08.12.2016. godine, donošenjem Zaključka Upravnog odbora o davanju saglasnosti za nastavak aktivnosti na prodaji poslovnog prostora 15 mjeseci nakon neuspješnog II javnog poziva! Prema prezentiranom „Izvještaju o provedenom postupku prodaje poslovnih prostorija“, sačinjenog 03.02.2017. godine od strane Komisije za provođenje postupka prodaje na pažnju direktora, konstatujemo da na III Javni poziv nije pristigla ni jedna prijava i da na račun Agencije nije izvršena ni jedna uplata predviđenog depozita (30.000 KM). Nije nam prezentirana dokumentacija da je direktor o neuspješnom trećem pokušaju prodaje poslovnog prostora izvjestio Upravni odbor, odnosno da je isti zauzimao stav o navedenom pitanju. Naročito ističemo da Upravni odbor do sada nije zauzimao stav o prijedlogu Komisije da se promijeni metod prodaje, iako je prodajom navedene zgrade trebalo vratiti pozajmljena sredstva iz Rezervi Agencije u iznosu od 4.000.000 KM, što smo detaljnije pojasnili pod tačkom 6.2.3. Izvještaja – Trajni izvori.

- **Namještaj, oprema i računari u okviru koje se na novonabavljeni namještaj za potrebe opremanja nove zgrade Agencije odnosi 772.878 KM, za koji smo realizaciju Ugovora detaljnije pojasnili pod tačkom 6.2.5. Izvještaja – Kratkoročne obaveze.**
- **Investicijska ulaganja – izdavanja za nabavku stalnih sredstava** su u 2016. godini izvršena u iznosu od 51.061 KM što u odnosu na plan predstavlja ostvarenje od 4,54 %. Konstatujemo da u planiranom obimu nisu realizovana ulaganja u informacijski sistem Agencije (planirano 680.000 KM, ostvarenje 36.283 KM), nabavka novih vozila (planirano 215.000 KM, ostvarenje 0 KM), kupovina uredskog namještaja (planirano 100.000 KM, ostvarenje 3.381 KM) i ostala izdvajanja (planirano 200.000 KM, ostvarenje 11.397 KM). U Izvještaju o godišnjem poslovanju za 2016. godinu, Agencija nije dala adekvatna obrazloženja zbog čega nisu realizovana planirana investicijska ulaganja u nabavku stalnih sredstava. Provedenom revizijom smo konstatovali da je krajem 2016. godine započeti postupak nabavke informatičke opreme završen potpisivanjem ugovora u 2017. godini (ukupne vrijednosti 268.968 KM sa PDV-om). U 2016. godini planirana nabavka novih vozila, započeta je tek 10.03.2017. godine donošenjem Odluke Upravnog odbora o odobravanju izdvajanja sredstava za nabavku 2 nova vozila za potrebe Agencije u vrijednosti do 170.000 KM (sa PDV-om).

Preporuke:

- **Potrebno je da organi upravljanja Agencijom izvrše uvid i analizu svih potpisanih ugovora u vezi izgradnje dijela zgrade u ulici Zmaja od Bosne 47b, kao i realizacije istih, te u skladu sa konstatovanim poduzmu adekvatne mjere, a naročito u dijelu utvrđivanja razloga smanjenja kvadrature pratećeg sadržaja u odnosu na prihvaćenu Ponudu (neto korisnog prostora garaža i ostatka ravnog prohodnog krova).**
- **Potrebno je da organi upravljanja Agencije preispitaju dosadašnji metod prodaje poslovne zgrade u ulici Koševo 3, te da u skladu sa konstatovanim poduzme dodatne aktivnosti u skladu sa prijedlozima Komisije kako bi se izvršila prodaja, naročito imajući u vidu da je ista prazna već 1,5 godinu i ima fiksne troškove održavanja.**

6.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilansa knjigovodstvena vrijednost tekućih sredstava iskazana je u iznosu od 4.098.744 KM, a odnosi se na:

	31.12.2015.	31.12.2016.
TEKUĆA SREDSTVA	3.043.553 KM	4.098.744 KM
Novac i novčani ekvivalenti	2.786.023 KM	3.850.421 KM
Kratkoročni plasmani i potraživanja	239.230 KM	230.937 KM
Zalihe	0 KM	0 KM
Ulazni PDV	0 KM	0 KM
Kratkoročna razgraničenja	18.300 KM	17.386 KM

Novac i novčani ekvivalenti iskazani su na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 3.850.421 KM, veći su za 1.064.398 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Transakcijski računi u zemlji otvoreni su kod Centralne banke BiH, Union banke d.d. Sarajevo, Intesa San Paolo banke d.d. Sarajevo, Unicredit banke d.d. Mostar i Raiffeisen banke d.d. Sarajevo.

Transakcijski računi u stranoj valuti otvoreni su u Intesa San Paolo banci d.d. Sarajevo i Union banci d.d. Sarajevo.

Svi ugovori sa bankama zaključeni su u ranijem periodu.

Kratkoročni plasmani i potraživanja iskazani su na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 230.937 KM, što je manje za 8.293 KM u odnosu na prethodnu godinu. Struktura potraživanja se odnosi na: potraživanja po osnovu naknada (banke i lizing društva) 142.682 KM, potraživanja od zaposlenih 199 KM i ostala kratkoročna potraživanja 88.056 KM.

U okviru ostalih kratkoročnih potraživanja na potraživanja od banaka u likvidacionom postupku odnosi se 80.400 KM (Komercijalna banka d.d. Tuzla – u postupku likvidacije 50.716 KM i Gospodarska banka d.d. Mostar 29.684 KM. Navedena potraživanja se stvaraju po osnovu isplate za realizaciju 2 ugovora o djelu koje je Agencija zaključila sa likvidacionim upravnicima za vrijeme trajanja postupka likvidacije banaka. Prema prezentiranom, ugovori sa fizičkim licima za obavljanje poslova likvidacionih upravnika Komercijalne banke d.d. Tuzla i Gospodarske banke d.d. Mostar su zaključeni još 2001. godine, odnosno 2004. godine, a istima je utvrđena isplate mjesecnih naknada u neto iznosima od 1.800 KM, odnosno 2.000 KM, kao i njihovo trajanje na neodređeno vrijeme (bruto 4.700 KM). Pored toga, Agencija na osnovu Odluke direktora od 06.01.2006. godine Komercijalnoj banci d.d. Tuzla u likvidaciji doznačava još dodatnih 2.000 KM²³ mjesечно, na ime isplate bruto plaća za dva uposlenika. Praćenje realizacije navedenih ugovora vrši Sektor za nadzor banaka u posebnom statusu koji ima rukovodioca i 3 uposlenika. Konstatovali smo da se, prije doznačavanja sredstava po osnovu naprijed navedenih ugovora o djelu i odluke direktora, ne vrši ovjera realizacije istih od strane odgovorne osobe. Iako nam je naknadno prezentirano da likvidacioni upravnici svaki kvartal dostavljaju izvještaje o radu, na osnovu uvida u iste, konstatujemo da se ne mogu identifikovati provedene aktivnosti u izvještajnom periodu na terenu, kao i postignuti rezultati u odnosu na prethodni period.

Na kraju 2016. godine, Agencija je od banaka u likvidacionom postupku izvršila otpis potraživanja u ukupnom iznosu od 102.900 KM („Komercijalna banka“ d.d. Tuzla – u postupku likvidacije 50.716 KM i „Gospodarska banka“ d.d. Mostar – u postupku likvidacije 52.184 KM). Otpis potraživanja, odnosno njihovo vrijednosno usklađivanje je izvršeno na teret rashoda poslovanja Agencije, kao rashod obračunskog perioda, kao rezultat procjene nenaplativosti tih sredstava u narednom periodu. Ovakvo računovodstveno postupanje je u skladu sa Računovodstvenim politikama Agencije, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI). U poslovnim knjigama Agencije, otpisana potraživanja od navedenih banaka u likvidaciji se nastavljaju voditi u vanbilansnoj evidenciji do momenta njihove naplate ili definitivnog otpisa, a ista su na dan 31.12.2016. godine iznosila 1.293.202 KM.

Imajući u vidu da Zakonom o bankama dužina trajanja likvidacionih postupaka u bankama nije ograničena, a naročito činjenicu da proces likvidacije u ovim bankama traje još od davne 2001., odnosno 2004. godine, koje troškove snosi Agencija, nameće se pitanje da li uposlenici koji rade u

²³ 4.700 KM – 2.000 KM = 6.700 KM mjesечно x 12 = 80.400 KM (2016. godina).

okviru Sektora za nadzor banaka u posebnom statusu trebaju da preuzmu poslove likvidacionih upravnika.

Preporuke:

- *Isplate naknada po osnovu ugovora o djelu vršiti isključivo na osnovu ovjerenih izvještaja o obavljenom ugovorenom poslu.*
- *Potrebno je da organi upravljanja Agencije razmotre mogućnost da poslove likvidacionih upravnika obavljaju postojeći uposlenici Sektora za nadzor banaka u posebnom statusu, a naročito imajući u vidu da ovaj proces traje značajno dug period i da troškove obavljanja istog snosi Agencija.*

Kratkoročna razgraničenja iskazana su na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 17.396 KM, a ista se odnose na unaprijed plaćene troškove .

6.2.3 Trajni izvori

Na datum bilansa iskazana je slijedeća struktura na poziciji trajnih izvora:

	31.12.2015.	31.12.2016.
TRAJNI IZVORI	20.532.646 KM	21.662.737 KM
Trajni izvori stalnih sredstava	0 KM	15.548.162 KM
Rezerve	4.835.707 KM	4.984.484 KM
Neraspoređeni višak prihoda	15.696.939 KM	1.130.091 KM
Neraspoređeni viša rashoda	0 KM	0 KM
Revalorizacione rezerve	0 KM	0 KM

Trajni izvori na datum bilansa iznose 21.662.737 KM, a u okviru istih trajni izvori stalnih sredstava iznose 15.548.162 KM, rezerve 4.984.484 KM i neraspoređeni višak prihoda za 2016. godinu 1.130.091 KM.

Rezerve Agencije iskazane su u iznosu od 4.984.484 KM, a formiranje istih je utvrđeno članom 13. Statuta Agencije.

U skladu sa statutarnim odredbama, sredstva posebne rezerve Agencija izdvaja iz sredstava prihoda Agencije u visini koju, na prijedlog direktora, odredi Upravni odbor. Propisana namjena Rezervi je pokriće rizika nastalih poslovanjem u obavljanju djelatnosti Agencije, kao i pokriće nedostatka prihoda u odnosu na ostvarene rashode. Odluku o upotrebi sredstava posebnih rezervi donosi Upravni odbor, na prijedlog direktora Agencije.

Upravni odbor je 28.07.1999. godine donio „Odluku o formiranju fonda posebnih rezervi“ kojom je definisano da se pod rizikom koji nastaje u obavljanju djelatnosti Agencije naročito smatraju: neostvarenje planiranih prihoda u skladu sa predviđenom dinamikom; prekomjerni rast troškova poslovanja Agencije u odnosu na planirane; nastanak odnosa sukoba interesa u obavljanju kontrole banaka; rast troškova prouzrokovanih uvođenjem privremene uprave u bankama; neusklađenosti priliva i odliva sredstava, kao i neodržavanje likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti poslovanja. Također je definisano da se sredstva Fonda rezervi mogu koristiti i za dodjeljivanje ličnih kredita djelatnicima Agencije.

Pored toga, Upravni odbor Agencije je 09.03.2006. godine donio Odluku o utvrđivanju visine stanja sredstava Fonda posebnih rezervi kojom je propisao da stanje sredstava Fonda posebnih rezervi Agencije ne može iznositi više od 50 % vrijednosti ukupnog prihoda Agencije ostvarenog u prethodnoj godini.

Upravni odbor je 12.02.2015. godine donio Odluku o privremenom korištenju sredstava posebnih rezervi u iznosu od 4.000.000 KM, za potrebe kupovine poslovnog prostora Agencije, po Ugovoru o prodaji nekretnina u izgradnji, zaključenim sa preduzećem „Butmir“ d.o.o. Sarajevo, kao prodavcem prostora. Navedenom Odlukom također je definisano da će se sredstva ostvarena od prodaje postojećeg objekta Agencije (stara zgrada u ulici Koševu 3) odmah usmjeriti za vraćanje u Fond

posebnih rezervi Agencije. Kako postojeći objekt Agencije još uvijek nije prodat, što smo detaljnije pojasnili u dijelu Izvještaja pod brojem 6.2.1. Stalna sredstva, **konstatujemo da do kraja 2016. godine nije izvršen povrat sredstava u Rezervu Agencije, a za navedeni iznos od 4.000.000 KM iskazano stanje sredstava Rezervi Agencije manje je u odnosu na stvarno stanje na posebnom računu novčanih sredstava koji se vodi u Centralnoj banci BiH (984.484 KM).**

Imajući u vidu da Rezerva Agencije nije uspostavljena zakonskim propisom, već da je ista uspostavljena Statutom Agencije, kao i činjenicu da je odlukom Upravnog odbora namjena korištenja Rezerve široko postavljena, između ostalog i za davanje ličnih kredita zaposlenima, konstatujemo da postoji potreba preispitivanja opravdanosti postojanja i namjene korištenja iste.

Preporuke:

- **Poduzeti sve aktivnosti u cilju povrata sredstava u iznosu od 4.000.000 KM u Rezervu Agencije i izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem sredstava Rezervi.**
- **Preispitati opravdanost postojanja i namjene korištenja Rezerve Agencije.**

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 4.747.527 KM i u potpunosti se odnose na dugoročna razgraničenja i rezervisanja, u okviru koji se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava kupljenih iz donacije USAID-a odnosi 1.679.623 KM (stara Zgrada Agencije u i na ostala dugoročna rezervisanja po osnovu primjene MRS-a 19 – Primanja zaposlenih odnosi 3.067.905 KM (za jubilarne nagrade 1.430.824 KM i za otpremnine 1.637.081 KM).

6.2.5 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 142.289 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 833.688 KM i odnose se na: tekuće obaveze 60.854 KM, kratkoročne finansijske obaveze 60.854 KM i kratkoročna razgraničenja i rezervisanja 56.391 KM.

Značajno smanjenje kratkoročnih obaveza je najvećim dijelom posljedica izmirenja obaveza u vrijednosti od 777.878 KM (sa PDV-om), po osnovu Ugovora o nabavci uredskog namještaja i polica za arhiv kojeg je Agencija (kao kupac) zaključila 22.06.2015. godine sa zajednicom ponuđača „Derby trade“ d.o.o. Brčko i „Interglobus“ d.o.o. Čačak (kao prodavcem), a za potrebe opremanja novih prostorija Agencije, u ulici Zmaja od Bosne 47b.

Imenovana Komisija za provođenje postupka tehničkog prijema ove opreme, izvršila je kvalitativni i kvantitativni prijem predmeta ugovora 21.12.2015. godine i sačinila Zapisnik o tehničkom prijemu. U Zapisniku o tehničkom prijemu su navedeni sljedeći nalazi i konstatacije komisije: 1) na pojedinim pozicijama isporučene opreme uočeni su određeni sistemski nedostaci koji se ne mogu otkloniti, uz navođenje da predstavnici kupca i dobavljača trebaju postići dogovor oko umanjenja cijene tih stavki; 2) ugovorena oprema nije isporučena u ugovorenom roku: ukupno zakašnjenje u odnosu na ugovoren rok 141 dan (ugovoren u roku 10 dana od njegovog potpisivanja od obiju strana što znači od 24.06.2015. godine) i 3) Agencija je, uslijed kašnjenja isporuke namještaja, pretrpila štetu obzirom da je u skladu s Ugovorom o zakupu poslovnog prostora, u periodu kašnjenja isporuke opreme, bila prinuđena koristiti zakupljene poslovne prostorije u poslovnoj zgradbi Union banke u Sarajevu (Dubrovačka 6), uz plaćanje mjesечne zakupnine u iznosu od 12.080 KM (sa PDV-oma). Shodno navedenom, zbog uočenih sistemskih nedostataka, Agencija je tražila od dobavljača „Derby trade“ d.o.o. da izvrši umanjenje vrijednosti isporučenih stavki za iznos od 52.974 KM. Konstatujemo da je Agencija na kraju, uz saglasnost Upravnog odbora od 09.02.2016. godine, sa dobavljačima opreme 26.02.2016. godine zaključila Ugovor o vansudskoj nagodbi koji je i realiziran na način da je dobavljač za sistemske nedostatke izvršio umanjenje fakture za iznos od 5.000 KM i pristao da plati ugovornu kaznu na ime kašnjenja isporuke namještaja u ukupnom iznosu od 26.487 KM. Na kraju, u poslovnim knjigama Agencije su evidentirana novonabavljeni sredstva u vrijednosti od 772.878 KM (770.095 KM

oprema, 2.783 KM sitni inventar), a dobavljaču je umjesto ugovorenog iznosa plaćeno 746.391 KM (777.878 KM – 5.000 KM – 26.485 KM).

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

U skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika Agencije o popisu imovine i obaveza, Agencija je izvršila godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine. Direktor Agencije je 15.12.2016. godine donio Odluku o godišnjem popisu i osnivanju komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine. Na osnovu Izvještaja i prijedloga Komisija, direktor je 15.02.2017. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja Komisije za popis dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, nakon čega je izvršeno rashodovanje i isknižavanje iz bilansne evidencije materijalne i nematerijalne imovine, kao i sitnog inventara i bibliotetskog materijala. Također je izvršen otpis potraživanje Agencije iz ranijeg obračunskog perioda u iznosu od 102.900 KM („Komercijalna banka“ d.d. Tuzla 50.716 KM i „Gospodarska banka“ d.d. Mostar 52.184 KM). Otpis stalnih sredstava i potraživanja je izvršen na teret ostalih rashoda 2016. godine i nastavlja se voditi u poslovnim knjigama kao vanbilansna evidencija, do momenta naplate potraživanja ili konačnog otpisa stalnih sredstava i potraživanja.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazan je neto novčani tok od poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.115.459 KM i neto novčani tok od ulagačkih aktivnosti -51.061 KM, što je rezultiralo neto povećanjem novca na računu i u blagajni za iznos od 1.064.398 KM.

7. JAVNE NABAVKE

Agencija je 02.02.2016. godine donijela Plan nabavki za 2016 godinu (jedna izmjena u toku godine) kojim je planirana nabavka roba u iznosu od 1.087.200 KM i nabavka usluga 913.800 KM. Agencija je pokrenula 13 postupaka javnih nabavki od kojih je 4 putem otvorenog postupka (362.088 KM) i 8 putem konkurenetskog zahtjeva za dostavu ponuda (82.190 KM). Putem direktnih sporazuma provedeno 166 postupaka u ukupnoj vrijednosti od 140.134 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je ugovorni organ tokom 2016. godine za isti predmet nabavke zaključivao direktnе sporazume (nabavka avio karata), iako je njihova ukupna procijenjena vrijednost veća od propisane članom 87. Zakona o javnim nabavkama. Imajući u vidu iznos sredstava planiranih za nabavku roba i usluga za 2016. godinu (2.001.000 KM), konstatujemo da je Agencija provela proceduru i zaključila ugovore u znatno manjem iznosu od planiranog, odnosno samo 29 %.

U vezi nabavke goriva i maziva prema knjigovodstvenim evidencijama, u 2016. godini na navedenoj poziciji iskazano je 23.632 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je nabavka goriva, tokom 2016. godine, vršena od dobavljača „Energopetrol“ d.d. Sarajevo sa kojim Agencija, za 2016. godinu nije imala zaključen ugovor. Sa navedenim dobavljačem ugovor za nabavku goriva bio je zaključen u 2013. godini, sa rokom važenja godinu dana i isti se nije produžavao, već je odredbom ugovora definisano da se ugovor smatra obnovljenim, ukoliko ga niti jedna od ugovorenih strana ne otkaže prije ugovorenog roka. Ukupna vrijednost izdataka za nabavku goriva sa dobavljačem „Energopetrol“ d.d. Sarajevo u toku 2016. godine je iznosila 23.227 KM.

Troškovi održavanja štampača – toneri iskazani su u iznosu od 25.641 KM, a nabavka istih je također vršena bez zaključenog ugovora do jula 2016. godinu. Ugovor za nabavku tonera zaključen je sa dobavljačem „Pro-best“ d.o.o. Sarajevo u 2013. godini, na period od godinu dana. Navedenim ugovorom je također definisano da nakon isteka roka, ukoliko ga niti jedna od ugovorenih strana ne otkaže prije isteka ugovorenog roka, isti se primjenjuje i u narednom periodu. Agencija je u skladu sa navedenim ugovorom, nastavila sa nabavkom tonera na osnovu ugovora iz 2013. godine sve do jula 2016. godine (12.319 KM), kada je zaključen ugovor sa novim izabranim dobavljačem.

U vezi nabavke **usluga održavanja čistoće**, konstatovano je da su iste izvršene u iznosu od 146.427 KM, u okviru kojih se na usluge održavanja čistoće sa dobavljačem „KONIS“ d.o.o. Sarajevo odnosi 132.793 KM. Navedene usluge fakturisane su na osnovu ugovora iz 2013. godine i Anexom II od 28.08.2015. godine. Ugovorom koji je zaključen u 2013. godini je definisano da se isti zaključuje na period od jedne godine i istim je definisana mjeseca cijena pružanja usluga. Aneksom II definisane su izmjene po pitanju lokacije i broja kvadrata, te je tokom 2016. godine nastavljeno sa izvršavanjem usluga od strane istog dobavljača, bez provođenja propisanih procedura izbora dobavljača Zakonom o javnim nabavkama.

Imajući u vidu da je ugovorni organ u 2016. godini vršio nabavku goriva (23.227 KM), održavanje štampača - nabavku tonera (12.319 KM) i nabavku usluga održavanja čistoće (132.793 KM), na osnovu ugovora iz 2013. godine, bez provođenja procedura za odabir najpovoljnijeg dobavljača i zaključivanja ugovora za 2016. godinu, ne može se potvrditi da je isti postupao u skladu sa članovima 3. i 6. Zakonom o javnim nabavkama.

Troškovi održavanja službenih vozila u toku 2016. godine iznosili su 12.976 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Agencija održavanje vozila vršila kod dva dobavljača i to samo na osnovu Odluke direktora, zaključivanjem ugovora putem direktnih sporazuma. **Imajući u vidu da je ugovorni organ tokom 2016. godine za isti predmet nabavke (servisiranje vozila) potrošio 12.976 KM, i da nije proveo proceduru izbora najpovoljnijeg ponuđača, konstatujemo da nije postupljeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.**

Preporuka:

- **Nabavku roba i usluga vršiti na osnovu zaključenih ugovora sa najpovoljnijim dobavljačima u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.**

8. KOMENTAR

Agencija za bankarstvo FBiH se na dostavljeni Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2016. godinu očitovala, na njihovo traženje u produženom roku, dopisom Broj: 01-3092-1/17 od 31.08.2017. godine. Obrazloženja sa pratećom dokumentacijom koja se odnose na: primjenu zakonskog okvira za vođenje knjigovodstva i sačinjavanje finansijskih izvještaja, sadržaj Zaključka Upravnog odbora od 04.02.2014. godine donesenog zbog utvrđivanja zakonskih smetnji na članstvo dotadašnjeg predsjednika Upravnog odbora, dodatnu isplatu naknade zaposlenima i članovima Upravnog odbora, kao i korištenje sredstava Rezervi Agencije su prihvaćena i ugrađena u konačan tekst izvještaja, Mišljenje o finansijskim izvještajima i Mišljenje o usklađenosti.

Ostala dokumentacija i obrazloženja nisu imala uticaj na nalaze, preporuke i mišljenje o izvršenoj reviziji.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Dunja Logo, dipl. oec.

Tim
za reviziju:

Nasiba Biberović, dipl. oec. -vođa tima

Marija Marković, dipl.oec. -član tima

IV PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine			
Naziv pravnog lica: Agencija za Bankarstvo FBiH			
Pozicija		IZNOS	
		Prethodna godina	Tekuća godina
	A.PRIHODI (od 1 do 5)	11.075.534	11.620.759
1	Članarina	-	
2	Prihodi iz budžeta	-	
3	Humanitarni prihodi	57.568	
4	Prihodi od vlastite aktivnosti	10.959.948	11.609.748
5	Ostali prihodi	58.018	11.011
	B.RASHODI (od 6 do 14)	10.048.459	10.490.668
6	Materijal i energija	184.628	170.291
7	Usluge	977.042	816.560
8	Plaće i ostala primanja zaposlenih	7.847.344	8.246.502
9	Amortizacija	465.011	665.606
10	Finansijski rashodi	31.167	26.027
11	Putni troškovi	273.154	275.758
12	Humanitarni rashodi	6.200	11.200
13	Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	7.753	8.134
14	Ostali rashodi	256.160	270.590
	C.REZULTAT		
	VIŠAK PRIHODA (A-B)	1.027.075	1.130.091
	VIŠAK RASHODA (B-A)		

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02.2017. godine.

Direktor:

Zlatko Barš

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine			
Naziv pravnog lica:		Iznos po odbitku ispravke vrijednosti	
Pozicija		Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
AKTIVA			
A) STALNA SREDSTVA (od 1 do 7)		23.077.448	22.453.809
1 Nekretnine, postrojenja i oprema		23.049.551	20.184.226
2 Nematerijalna stalna sredstva		26.947	16.949
3 Dugoročni plasmani i potraživanja		950	-
4 Biološka imovina			
5 Ulaganja u nekretnine			
6 Sredstva namijenjena prodaji			2.252.634
7 Dugoročna razgraničenja			
B) TEKUĆA SREDSTVA (od 8 do 12)		3.043.553	4.098.744
8 Novac i novčani ekvivalenti		2.786.023	3.850.421
9 Kratkoročni plasmani i potraživanja		239.230	230.937
10 Zalihe			
11 Ulazni PDV			
12 Kratkoročna razgraničenja		18.300	17.386
UKUPNO AKTIVA (A+B)		26.121.001	26.552.553
PASIVA			
A) TRAJNI IZVORI (od 1 do 5)		20.532.646	21.662.737
1 Trajni izvori			15.548.162
2 Rezerve		4.835.707	4.984.484
3 Neraspoređeni višak prihoda		15.696.939	1.130.091
4 Neraspoređeni višak rashoda			-
5 Revalorizacione rezerve			
B) DUGOROČNE OBAVEZE (od 6 do 7)		4.612.378	4.747.527
6 Dugoročne finansijske obaveze			
7 Dugoročna razgraničenja i rezervisanja		4.612.378	4.747.527
C) KRATKOROČNE OBAVEZE (od 8 do 11)		975.977	142.289
8 Tekuće obaveze		825.430	60.854
9 Kratkoročne finansijske obaveze		88.171	25.044
10 Obaveze za PDV			-
11 Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja		62.376	56.391
UKUPNO PASIVA (A+B+C)		26.121.001	26.552.553

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02.2017. godine

Direktor:

Zlatko Barš

u KM

Izvještaj o novčanim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine (Indirektna metoda)				
Naziv pravne osobe: Agencija za bankarstvo FBiH				
	O p i s	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		1.130.091	1.027.075
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+		
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	665.606	465.011
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	8.144	3.341
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)		
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)		
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke i gotovinski tokovi koji se odnose na ulagačke i finansijske aktivnosti	+(-)	950	
9	Ukupno (2 do 8)		674.700	468.352
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)		
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)		
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	8.293	(119.601)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	914	1.378
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(764.577)	730.935
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	(63.127)	88.171
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	129.165	(87.727)
17	Ukupno (10 do 16)		(689.332)	613.156
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+-9+-17)		1.115.459	2.108.583
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19	Nabavka (prodaja) stalnih nematerijalnih sredstava			
20	Nabavka (prodaja) stalnih materijalnih sredstava	+	(51.061)	(8.160.559)
21	Sticanje (otuđenje) udjela u zavisnim društvima			
22	Sticanje (otuđenje) udjela u pridruženim društvima	+		
23	Dati zajmovi (povrat zajmova) pravnim licima u grupi	+		
24	Dati zajmovi (povrat zajmova) povezanim pravnim licima	+		
25	Sticanje (otuđenje) drugih ulaganja	+		
26	Dati zajmovi (povrat zajmova) drugim pravnim licima			
27	Ostali novčani tokovi od ulagačkih aktivnosti	-		
28	Neto novčani tok od ulagačkih aktivnosti (19-27)	-	(51.061)	(8.160.559)
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
29	Primici od izdavanja dionica i ostalih oblika formiranja i povećanja kapitala	-		
30	Otkup (iskup) dionica i ostalih oblika kapitala			
31	Nabavka (prodaja) vlastitih dionica			
32	Primljena pozajmljena sredstva			
33	Povrat pozajmljenih sredstava			
34	Isplate dividendi	+		
35	Ostali novčani tokovi od finansijskih aktivnosti	+		
36	Neto novčani tok od finansijskih aktivnosti (29 do 35)	+		
37	Neto povećanje (smanjenje) novca na računima i u blagajni (A+B+C)	+	1.064.398	(6.051.976)
38	Početno stanje novca na računu i blagajni		2.786.023	8.837.999
39	Konačno stanje novca na računu i blagajni		3.850.421	2.786.023
40	Neto povećanje (smanjenje) novca na računu i blagajni (39-38)		1.064.398	(6.051.976)

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02.2017.godine

Direktor:

Zlatko Barš

Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine
Naziv pravne osobe:Agencija za bankarstvo FBiH

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobici/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit / gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±4±5 ±6)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31.12.2014. god.				4.835.707	14.669.863	19.505.570		
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama							±	
3. Efekti ispravki grešaka								
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2014., odnosno 01.01.2015. god. ($1 \pm 2 \pm 3$)				4.835.707	14.669.863	19.505.570		
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava								
6. Nerealizovani dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju								
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izveštaja u drugu valutu prezentacije								
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha								
9. Neto dobici/gubici priznati direktno u kapitalu					1.027.075	1.027.075		
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića gubitka								
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
12. Stanje na dan 31.12.2015.godine				4.835.707	15.696.983	20.532.645		

Izvještaj o finansijskoj reviziji
 Agencije za bankarstvo FBiH za 2016. godinu

(4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)								
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama								
14. Efekti ispravki grešaka								
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015., odnosno, 01.01.2016. god. (12 ± 13 ± 14)				4.835.707	15.696.938	20.532.645		
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva								
17. Nerealizovani dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju								
18. Kursne razlike nastale provođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije								
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha					(15.696.938)	(15.696.938)		
20. Neto dobici/gubici priznati direktno u kapitalu					1.130.091	1.130.091		
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka								
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala				148.777	15.548.162	15.696.939		
23. Stanje na dan 31.12.2016. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)				4.984.484	16.678.253	21.662.737		

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02.2017. godine

Direktor:
Zlatko Barš